

МЕДИК СТОЛИЦІ

№ 1-2 (199)
січень-лютий, 2022

**Інформаційний вісник
Київської міської профспілки працівників охорони здоров'я**

**Розповсюджується
БЕЗКОШТОВНО**

Вітаємо зі святом 8 Березня! Профспілка за гідні умови праці у сфері охорони здоров'я. Президент України доручив збільшити фінансування сфери охорони здоров'я

«Ні – перешкоджанню законній діяльності профспілок!» Деякі питання оплати праці медичних працівників закладів охорони здоров'я. Покликання – ЛІКАР!

Вітаємо з державними нагородами! Жінки в медицині. Як криза перетворилася на можливість Вітаємо зі святом!

З початку року вже виконано 27 трансплантацій. «ОХМАТДИТ»: наші нові досягнення. КМКЛ № 1 відкрила нові можливості для розвитку і покращила сервіс для пацієнтів

«Міжнародний профспілко-вий рух». Обстоюємо права застрахованих осіб разом. Створення безпечних умов праці на робочому місці

Молодіжна сторінка. Пам'ятаймо! Фотоконкурс «Люди, послані працею». XV Меморіал Володимира Баженкова

стор. 1-2

стор. 3-5

стор. 6-8

стор. 9-11

стор. 12-13

стор. 14-16

ДОРОГІ, ЛЮБИ, ЧАРІВНІ ЖІНКИ!

З доброю традицією зі святом 8 Березня приходить весна, і в цьому є певна закономірність, бо Жінка, як і Весна, несе у світ особливу і велику місію природи – життя і любов, ніжність, натхнення і неповторність. Мудрість жінки-медика, її турботливі руки і високий професіоналізм рятує тисячі хворих. З прадавніх віків жінку в Україні величали Берегинею. Поняття «Батьківщина», «Україна», «Мати» однаково дорогі для кожного з нас.

Шановні пані! Ми, чоловіки, безмежно вдячні за справжню віру в нас, за підтримку, яка робить нас сильними, надихає на нові перемоги. Ви – сенс усього нашого життя!

Бажаємо ВЕСНИ в душі, тепла і затишку в оселі, гармонії, щастя та любові!

Нехай кожний день починається усмішкою, передчуттям радості, впевненістю і спокоєм! Щиро дякуємо за турботу і вміння у складних умовах нести світло надії та радість буття. Бажаю міцного здоров'я, весняного настрою, сонячних усмішок, світлої любові! Хай завжди будуть з Вами поруч гідні люди, повага і вдячність!

З повагою

Голова Ради
Київської міської профспілки
працівників охорони здоров'я
Сергій КУБАНСЬКИЙ

ТРИВАЄ КОНКУРСНИЙ ВІДБІР КАНДИДАТІВ НА ПРИСВОЄННЯ ВІДЗНАКИ «ОРДЕН СЯГОГО ПАНТЕЛЕЙМОНА»

Розпочато відкритий конкурсний відбір кандидатів на присвоєння Відзнак за професіоналізм і милосердя «Орден Святого Пантелеймона» та «Медаль Святого Пантелеймона» у м. Києві (Орден Святого Пантелеймона. Честь медичної професії). Рішення про це ухвалила Регіональна рада Відзнак м. Києва на засіданні 20 січня.

Загалом конкурсний відбір проводять у 9 номінаціях на присудження «Орден Святого Пантелеймона»:

- «Найкращий лікар»;
- «Найкращий медичний працівник»;
- «Новатор охорони здоров'я»;
- «За досягнення у міжнародному співробітництві в охороні здоров'я»;
- «Взірець служіння суспільству»;
- «За особистий вагомий внесок у розвиток охорони здоров'я України»;
- «Найкращий управлінець у галузі охорони здоров'я»;
- «Найкращий заклад охорони здоров'я»;
- «Найкращий працівник фармації»

та у 3 номінаціях на присудження «Медаль Святого Пантелеймона»:

- «За лікарське мистецтво»;
- «За турботу і ласку до хворого»;
- «За наукові розробки в медицині».

На засіданні голова Регіональної ради Відзнак м. Києва Сергій Кубанський зауважив: «Упевнений, що серед медичних працівників столиці є величезна кількість гідних претендентів, яким притаманні високий професіоналізм, духовно-моральні якості, спеціалістів, які досягли значних професійних результатів і врятували не одне життя. Тож перед Регіональною радою стоїть непросте завдання: не лише залучити до конкурсного відбору всіх кращих, а визначити найкращих, що отримують національне визнання».

Висунення в номінанти можуть здійснювати:

- заклади охорони здоров'я будь-якої форми власності;
- громадські організації сфери охорони здоров'я;

Закінчення на 6-й стор.

Всесвітній день соціальної справедливості

Соціальна справедливість – одна з найголовніших цінностей суспільства, запорука його стабільності й благополуччя. На жаль, ще й досі соціальна справедливість залишається недосяжною мрією для величезної частини людства. Крайня бідність, голод, дискримінація і порушення прав людини досі завдають болючих ударів по моральності суспільства.

Соціально справедлива держава – це держава, яка бере на себе відповідальність за кожного громадянина і прагне забезпечити кожній людині гідні умови існування, соціальний захист, співучасть у управлінні виробництвом, а в ідеалі – приблизно однакові життєві шанси й можливості для самореалізації в суспільстві. Діяльність такої держави спрямовано на загальне благо, утвердження в суспільстві соціальної злагоди.

Боротьба за соціальну справедливість – доленосне завдання профспілок. Наша робота – це постійний контроль за дотриманням соціальної справедливості у створенні належних і безпечних умов праці для всіх працівників, своєчасною виплатою заробітної плати. Соціальна справедливість не означає однаково заробітну плату для всіх.

Вже на початку року профспілка направила листи Президенту України, народним депутатам з вимогою визначити чіткі критерії диференціації і міжкваліфікаційних співвідношень в оплаті праці медичних працівників, забезпечити нарахування виплат за шкідливі й несприятливі умови праці, за роботу в нічний час, за роботи з ліквідації гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, понад розмір базових доплат; поширити дію Указу Президента від 18.06.2021 №261/2021 «Про заходи щодо підвищення конкурентоспроможності закладів охорони здоров'я та забезпечення додаткових гарантій для медичних працівників» також і на науковців-медиків, які працюють в установах Національної академії медичних наук України, Міністерства охорони здоров'я України й у закладах вищої освіти.

Профспілка за гідні умови праці й недопущення «зрівнялівки» у сфері охорони здоров'я

Профспілка звернулася до Президента України з вимогою невідкладного прийняття рішення щодо забезпечення належного фінансування галузі, недопущення заборгованості з виплати заробітної плати і встановлення диференціації в оплаті праці медичним працівникам.

Від 01.02.2022

Президентові України
Володимиру ЗЕЛЕНЬСЬКОМУ

ПРЕЗИДЕНТ УКРАЇНИ

Шановний пане Президенте!

Київська міська профспілка працівників охорони здоров'я (далі – Профспілка) засвідчує щире повагу і звертається до Вас з питань забезпечення належного фінансування сфери охорони здоров'я та недопущення виникнення заборгованості з виплати заробітної плати.

Суть справи. Відповідно до Указу Президента від 18.06.2021 № 261/2021 «Про заходи щодо підвищення конкурентоспроможності закла-

дів охорони здоров'я та забезпечення додаткових гарантій для медичних працівників» (далі – Указ), у рамках підготовки проекту закону про Державний бюджет України на 2022 рік Кабінет Міністрів України повинен був опрацювати питання підвищення заробітних плат у сфері охорони здоров'я для лікарів до розміру не менше ніж 20000 грн на місяць і для середнього медичного персоналу – не менше ніж 13500 грн на місяць та

врахувати зазначені розміри під час розрахунку тарифів за Програмою державних гарантій медичного обслуговування населення.

У проєкті Закону України «Про Державний бюджет України на 2022 рік», на виконання положень Указу, Урядом, дійсно, було передбачено кошти для реалізації Програми медичних гарантій на 2022 рік, зокрема і на підвищення заробітних плат медичним працівникам у розмірі 157,5 млрд грн, однак лише на 33,8 млрд грн.

Прийнятий Верховною Радою України Закон України «Про Державний бюджет України на 2022 рік», на жаль, вкотре не забезпечив виконання норм законодавства України в частині обов'язкового фінансування Програми медичних гарантій на рівні не нижче 5% від ВВП України або 268,44 млрд грн. Так, загальні видатки держбюджету з урахуванням трансфертів на охорону здоров'я на 2022 рік становлять лише 192,5 млрд грн.

За результатами проведеного Профспілкою аналізу, враховуючи тарифи на медичні послуги у 2021 році й затверджені пакети послуг на 2022 рік, які досі не відповідають собівартості та загальному ринковій вартості медичних послуг, додатковий обсяг коштів на забезпечення задекларованого підвищення базового рівня зарплат медичним працівникам вже **недофінансовано більш ніж на 40 млрд грн.**

За офіційними даними Державного закладу «Центр

медичної статистики Міністерства охорони здоров'я України» на початок 2021 року в системі державних і комунальних закладів охорони здоров'я працювало фізичних осіб: лікарів – 147 361 осіб; середнього медичного персоналу – 273 526 осіб. Тож для забезпечення виплати базової заробітної плати з нарахуваннями цій кількості медичних працівників необхідно більше 97 млрд грн, а для забезпечення виплати заробітної плати всім працівникам закладів охорони здоров'я необхідно більше 140 млрд грн.

Таким чином, більш ніж 73% видатків державного бюджету на охорону здоров'я має бути використано на виплату заробітної плати працівникам галузі. На залишок коштів медичним закладам України необхідно забезпечити фінансування придбання ліків, харчування пацієнтам, покриття експлуатаційних витрат тощо. **Отже, існуючий**

Закінчення на 3-ій стор.

ПРЕЗИДЕНТ УКРАЇНИ ДОРУЧИВ ЗБІЛЬШИТИ ФІНАНСУВАННЯ СФЕРИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

11 лютого у Харкові під головуванням Президента України Володимира Зеленського відбулося засідання президії Конгресу місцевих та регіональних влад, під час якого обговорили питання забезпечення оплати праці медиків і підвищення якості медичних послуг відповідно до виконання Указу Президента України «Про заходи щодо підвищення конкурентоспроможності закладів охорони здоров'я та забезпечення додаткових гарантій для медичних працівників».

сування від Національної служби здоров'я України за окремим пакетом на пів року», – повідомив заступник керівника Офісу Президента Кирило Тимошенко. Таке рішення ухвалено після детального аналізу звернень лікарів і медичних працівників про проблеми з виплатою підвищеної заробітної плати. Ці виплати мають піти на розв'язання операційних проблем і оптимізацію процесів управління в лікарні.

Водночас, медичний заклад, який декларує потребу в державній допомозі, буде верифікувати МОЗ, а Держаудитслужба перевірятиме кожну медичну установу, яка у своїх звітах демонструватиме неспроможність виплатити нову заробітну плату. «Щоб було чітко розуміння, куди було витрачено кошти і чому їх не вистачило на забезпечення гідної заробітної плати», – наголосив керівник Офісу Президента.

Міністр охорони здоров'я України Віктор Ляшко на засіданні конгресу також доповів про стан виконання Указу Президента «Про заходи щодо підвищення конкурентоспроможності

закладів охорони здоров'я та забезпечення додаткових гарантій для медичних працівників». За його словами, збільшення фінансування сфери охорони здоров'я дало змогу забезпечити нарахування базового рівня зарплат лікарів від 20 тис. грн, а для середнього медичного персоналу – від 13,5 тис. грн.

Більша частина медичних працівників вже отримала виплати за цими нарахуваннями, а найближчим часом усі медичні працівники одержать підвищену зарплату за січень. Також вже розпочато підготовку законодавчого акту, який дозволить Національній службі здоров'я України застосовувати довгострокові контракти й починаючи фінансування лікарень у новому бюджетному році без оновлення договорів.

Віктор Ляшко повідомив, що НСЗУ переказала на рахунки закладів

охорони здоров'я понад 7,3 млрд грн за послуги, надані в січні 2022 року, і зробила авансові платежі за лютий на суму 6,2 млрд грн. «Авансові платежі для нас важливі як частина стратегії допомоги лікарням, які працюють за програмами медичних гарантій і у яких виникли труднощі зі встановленням базового рівня заробітних плат», – пояснив він.

Міністр акцентував увагу керівників медичних закладів на перегляді колективних договорів для розв'язання питання нарахування доплат медичним працівникам. Він запропонував головам обласних державних адміністрацій забезпечити цифровізацію процесів реєстрації колективних договорів, їхнього обліку і аналізу.

За матеріалами сайту www.president.gov.ua

«НІ – ПЕРешКОДЖАННЮ ЗАКОННІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПРОФСПІЛОК!»

Влада не припиняє спроб наступити на законні права профспілок всілякими засобами, намагаючись звужити, а то й позбавити їх законних прав. Тепер вона простягла свою руку до профспілкового майна.

ЗВЕРНЕННЯ КИЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ ПРОФСПІЛКИ ПРАЦІВНИКІВ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ДО ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ ЩОДО ПЕРешКОДЖАННЯ ЗАКОННІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПРОФСПІЛОК І ПРОТИПРАВНОЇ КОНФІСКАЦІЇ ЇХНЬОЇ ВЛАСНОСТІ

Ми, члени Київської міської профспілки працівників охорони здоров'я, 07.09.2021 були учасниками Всеукраїнської акції протесту профспілок, під час якої до влади було висунуто низку вимог. Одна з яких: «Руки геть від профспілкового майна».

Замість того щоб відреагувати, Уряд без проведення консультацій з громадськістю 09.12.2021 схвалив два законопроекти «Про правовий режим майна загальносоюзних громадських об'єднань (організацій) колишнього Союзу РСР» (реєстр. № 6420 від 10.12.2021) і «Про мораторій на відчуження майна загальносоюзних громадських об'єднань (організацій) колишнього Союзу РСР» (реєстр. № 6421 від 10.12.2021), якими передбачено відібрати власність громадських організацій, якими вони законно володіють впродовж багатьох десятиліть. Це об'єкти соціально-культурного, спортивного, оздоровчого, туристичного призначення.

10.12.2021 вказані законопроекти зареєстровано Верховною Радою України.

За останні три десятиліття неодноразово чинили спроби незаконно конфіскувати майно профспілок. Однак усі судові інстанції, зокрема і Верховний Суд України, відхилили ці посягання, справедливо підтвердивши право власності за профспілками.

Вимагаємо від влади припинити порушення Конституції, тиск на профспілки і громадські організації, а від Кабінету Міністрів – негайно відкликати ці законопроекти. Заявляємо: власність профспілок є недоторканою і охороняється законом. Майно профспілок не підлягає націоналізації, реквізиції і конфіскації.

У разі ігнорування вимог Київської міської профспілки працівників охорони здоров'я ми будемо продовжувати давати рішучу відсіч спробам влади щодо порушення Конституції України і вимагати притягнення до встановленої законодавством відповідальності посадових осіб – ініціаторів перешкоджання законній діяльності профспілок та інших громадських організацій.

НЕДОПУЩЕННЯ ЗВУЖЕННЯ ГАРАНТІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПРОФСПІЛОК

8 лютого 2022 року за поданням народних депутатів України: Вадима Івченка, Сергія Рудика, Михайла Волинця, Андрія Пузічука, Івана Кириленка, Наталії Королевської та Юрія Солода зареєстровано у Верховній Раді України законопроект № 7030 «Про внесення змін до статей 6 та 17 Закону України “Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування” (щодо недопущення звуження гарантій діяльності профспілок)».

При підготовці до другого читання проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення системи управління сферою охорони здоров'я та забезпечення медичного обслуговування населення» (реєстр. № 5873) без будь-яких на то законних підстав та консультацій з профспілками, було внесено поправку про зобов'язання роботодавців подавати звітність про членство працівника у

профспілковій організації. Застереження ФПУ про незаконність такої норми було проігноровано.

Зазначене розцінено профспілками як грубе втручання держави в реалізацію основоположного права людини на об'єднання, яке заборонено статтями 3, 8 Конвенції Міжнародної організації праці № 87, ратифікованої Україною, статтею 12 Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності».

Профспілка за гідні умови праці...

Закінчення, початок на 2-ій стор.

рівень фінансування сьогодні не забезпечує потреб закладів, що може призвести до неможливості надання ними вчасної і якісної медичної допомоги громадянам, ускладнення її доступності та безперервності.

Наразі абсолютно не вирішують питання щодо забезпечення диференціації заробітної плати медичним працівникам закладів охорони здоров'я. Лікар без категорії, який тільки почав виконання посадових обов'язків, і лікар вищої категорії з понад тридцятилітнім стажем у січні місяці часто отримали однаковий рівень заробітної плати – 20000 гривень. Тобто відбувається суцільна «зрівнялівка». Адже встановлені розміри базових зарплат медичних працівників не визначають жодної різниці в оплаті праці, не встановлюють міжкваліфікаційних співвідношень і поглинають компенсаційні виплати за шкідливі та несприятливі умови праці; за роботу в нічний час; за роботи з ліквідації гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2 тощо.

Певній кількості медичних закладів не вистачає коштів для забезпечення виплати

навіть базового рівня заробітної плати, не кажучи про гідний її рівень. Недофінансування сфери охорони здоров'я за Програмою медичних гарантій вже створило перманентні затримки у строках виплати заробітної плати медичним та іншим працівникам або зменшення її рівня і, як наслідок, систематичне надання працівникам відпусток без збереження заробітної плати або скорочення персоналу з ініціативи роботодавця.

Сьогодні до Профспілки надходять численні повідомлення про нав'язування «оптимізації» кількості штатних посад і структурних підрозділів у закладах охорони здоров'я, що фактично означає скорочення чисельності працівників, запровадження для персоналу роботи на умовах неповного робочого часу (0,25, 0,5, 0,75 ставки) й скасування доплат та надбавок без фактичної зміни істотних умов праці.

Профспілка категорично не підтримує такі заходи. Однак головною причиною наявної ситуації є те, що вже другий рік поспіль видатки на охорону здоров'я так і не зросли до заявленого Вами рівня від ВВП України, що знову засвідчує невідповідність дій органів державної влади заявленим намірам.

Наразі Програма медичних гарантій профінансована Урядом у розмірі лише на

2,9% від ВВП України із законодавчо обов'язкового рівня не менше 5% від ВВП України, недофінансування Програми медичних гарантій у 2022 році складе більше 110 млрд грн.

Крім того, звертаємо Вашу увагу на те, що галузь охорони здоров'я зазнає колосальних кадрових втрат. Лише за 2 роки за офіційними даними статистики з галузі звільнилось фізичних осіб: 9502 лікарів; 39886 осіб середнього медичного персоналу. І цю кадрову кризу державний апарат системно не вирішує.

Не менш важливим питанням сьогодні є оплата праці наукових працівників у клінічних і наукових підрозділах державних установ Національної академії медичних наук України (далі – НАМН України) й Міністерства охорони здоров'я України. Мовиться про науковців-медиків, лікарів, які не лише надають медичну допомогу, але і впроваджують нові методи діагностики й лікування різних хвороб.

Сьогодні ця категорія високоспеціалізованих працівників є дискримінованою, адже має рівень заробітної плати менший, ніж у середнього медичного персоналу. Наразі науковці-медики, які працюють в установах НАМН України і МОЗ України, позбавлені додаткових гарантій від держави щодо спра-

ведливого рівня заробітної плати між всіма працівниками сфери охорони здоров'я.

Такий стан справ матиме наслідком залишення цією категорією працівників наукових пошуків і повернення виключно до практичної медицини, що зупинить розвиток медичної науки в Україні.

Зважаючи на вищевикладене, просимо Вас, шановний Володимире Олександровичу, як Президента України і гаранта дотримання законності конституційних прав та свобод громадян України, вжити невідкладні заходи для забезпечення належного фінансування сфери охорони здоров'я і недопущення заборгованості з виплати заробітної плати, а саме:

– ініціювати внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2022 рік» щодо збільшення фінансування Програми державних гарантій медичного обслуговування населення

у 2022 році на рівень не менше 5% від ВВП України (268,44 млрд грн);

– поширити дію Указу Президента від 18.06.2021 № 261/2021 «Про заходи щодо підвищення конкурентоспроможності закладів охорони здоров'я та забезпечення додаткових гарантій для медичних працівників» на науковців-медиків, які працюють в установах НАМН України і МОЗ України (як для лікарів);

– надати доручення Уряду визначити чіткі критерії диференціації та міжкваліфікаційних співвідношень в оплаті праці медичних працівників, і забезпечити нарахування виплат за шкідливі й несприятливі умови праці; за роботу в нічний час; за роботи з ліквідації гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, понад розмір базових зарплат.

З повагою

Голова Ради
Сергій Кубанський

**Роз'яснення стосовно застосування окремих положень
Постанови Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 № 2**

**«ДЕЯКІ ПИТАННЯ ОПЛАТИ ПРАЦІ
МЕДИЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я»**

Директорат розвитку ринку праці та умов оплати праці

1. Чи враховують у розмір нарахованої заробітної плати медичним працівникам закладів охорони здоров'я (20000 та 13500 гривень) окремі види заробітної плати, а саме: доплату за роботу в нічний час, доплату за роботу з деззасобами, доплату за роботу з хворими на COVID-19, індексацію?

Підпунктом 1 пункту 1 Постанови № 2 встановлено, що розмір нарахованої заробітної плати медичним працівникам закладів охорони здоров'я державної або комунальної форми власності за повністю виконану місячну (годинну) норму праці встановлюється у межах фонду оплати праці на 2022 рік на рівні не менше 20000 гривень лікарям (крім лікарів-інтернів) та професіоналам з вищою медичною освітою, які допущені до медичної діяльності в закладах охорони здоров'я та на рівні не менше 13 500 гривень для посад молодших спеціалістів з медичною освітою (фахових молодших бакалаврів), фахівців з початковим рівнем (короткий цикл) вищої медичної освіти, першим (бакалаврський) рівнем вищої медичної освіти і магістрів з медсестринства.

Тобто Постановою № 2 медичним працівникам гарантовано мінімальний розмір нарахованої заробітної плати.

У суму нарахованої заробітної плати включають всі структурні складові заробітної плати, встановлені працівникові згідно з діючими умовами оплати праці, а саме: основна заробітна плата (встановлено у вигляді тарифних ставок (посадових, місячних окладів)); додаткова заробітна плата (включає доплати, надбавки, гарантійні і компенсаційні виплати, передбачені чинним законодавством, зокрема, додаткова доплата у розмірі до 300 відсотків заробітної плати (посадового окладу /з підвищеннями/ з урахуванням передбачених законодавством обов'язкових доплат та надбавок відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23.03.2020 № 246 «Деякі питання оплати праці медичних та інших працівників, які безпосередньо зайняті на роботах з ліквідації гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2» (зі змінами)); премії, пов'язані з виконанням виробничих завдань і функцій; інші заохочувальні та компенсаційні виплати (виплати у формі винагород за підсумками роботи за рік, премії за спеціальними системами і положеннями)).

Для забезпечення фінансування розмірів заробітної плати медичним працівникам Постановою № 2 внесено зміну у додаток 3 до Типової форми договору про медичне обслуговування населення за програмою медичних гарантій, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 25 квітня 2018 р. № 410 «Про догово-

ри про медичне обслуговування населення за програмою медичних гарантій», відповідно до якої надавач медичних послуг зобов'язаний протягом строку дії договору відповідно до законодавства забезпечувати виплату заробітної плати медичним працівникам закладів охорони здоров'я державної або комунальної форми власності у розмірі не меншому, ніж передбачено Постановою № 2.

2. Яким чином застосовують положення Постанови № 2 для медичних працівників закладів охорони здоров'я, які працюють за сумісництвом?

Стосовно роботи за сумісництвом інформуємо, що відповідно до частини другої статті 21 Кодексу законів про працю України (далі – КЗпП) працівник має право реалізувати свої здібності до продуктивної і творчої праці шляхом укладення трудового договору на одному або одночасно на декількох підприємствах, в установах організаціях, якщо інше не передбачено законодавством, колективним договором або угодою сторін. Ця норма закону дозволяє працівникам, крім основного трудового договору, укладати трудові договори про роботу за сумісництвом.

Згідно з частиною третьою статті 56 КЗпП робота на умовах неповного робочого часу не тягне за собою будь-яких обмежень обсягу трудових прав працівників.

Статтею 102¹ КЗпП передбачено, що працівники, які працюють за сумісництвом, одержують заробітну плату за фактично виконану роботу.

Підпунктом 5 пункту 1 Постанови № 2 передбачено, що у разі встановлення медичному працівнику неповного робочого дня або неповного робочого тижня, а також під час невиконання працівником у повному обсязі встановленої норми тривалості робочого часу вимогу щодо розміру оплати праці, передбачену підпунктом 1 пункту 1 цієї постанови, застосовують пропорційно до відпрацьованого часу.

Отже, на роботі за сумісництвом медичному працівникові гарантують мінімальний розмір нарахованої заробітної плати пропорційно до відпрацьованого часу.

3. Чи застосовують Постанову № 2 у закладах охорони здоров'я комунальної форми власності?

Підпунктом 1 пункту 1 Постанови № 2 встановлено, що:

розмір нарахованої заробітної плати медичним працівникам закладів охорони здоров'я державної або комунальної форми власності за повністю виконану місячну (годинну) норму праці встановлено у межах фонду оплати праці на 2022 рік:

– на рівні не менше 20 000 гривень лікарям (крім лікарів-інтернів) і професіоналам з вищою не медичною освітою, які допущені до медичної діяльності в закладах охорони здоров'я;

– на рівні не менше 13 500 гривень для посад молодших спеціалістів з медичною освітою (фахових молодших бакалаврів), фахівців з початковим рівнем (короткий цикл) вищої медичної освіти, першим (бакалаврський) рівнем вищої медичної освіти і магістрів з медсестринства.

Водночас підпунктом 2 пункту 1 Постанови № 2 передбачено, що граничний розмір надбавок, передбачених у підпункті «а» підпункту 2 пункту 3 постанови Кабінету Міністрів України від 30.08.2002 № 1298 «Про оплату праці працівників на основі Єдиної тарифної сітки розрядів і коефіцієнтів з оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери» (далі – Постанова № 1298), може бути збільшено для досягнення розміру нарахованої заробітної плати медичним працівникам закладів охорони здоров'я державної або комунальної форми власності, передбаченого підпунктом 1 пункту 1 постанови Постанови № 2.

Підпунктом 4 пункту 1 Постанови № 2 встановлено, що диференціацію заробітної плати медичним працівникам закладів охорони здоров'я державної або комунальної форми власності здійснюють у межах фонду оплати праці шляхом встановлення доплат та надбавок з урахуванням складності, відповідальності та умов виконуваної роботи, кваліфікації працівника, результатів його роботи.

Враховуючи викладене, при застосуванні вимог Постанови № 2 для закладів комунальної власності необхідно брати до уваги таке.

Згідно зі статтею 8 Закону України «Про оплату праці» (далі – Закон) умови і розміри оплати праці працівників установ і організацій, які фінансують з бюджету, визначає Кабінет Міністрів України.

У закладах охорони здоров'я, які за організаційно-правовою формою функціонують як комунальні некомерційні підприємства, умови оплати праці визначають з урахуванням статті 97 Кодексу законів про працю України і статті 15 Закону, а саме: самостійно визначають у колективному договорі форми й системи оплати праці, норми праці, розцінки, тарифні сітки, схеми посадових окладів, умови запровадження та розміри надбавок, доплат, премій, винагород й інших заохочувальних, компенсаційних і гарантійних виплат із дотриманням норм і гарантій, передбачених законодавством, генеральною, галузевими (міжгалузевими) і територіальними угодами.

Основні правові засади розробки, укладення і виконання колективного договору з метою сприяння регулюванню трудових відносин й соціально економічних інтересів працівників і власників визначає Закон України «Про колективні договори і угоди».

Відповідно до статті 1 Закону України «Про колективні договори і угоди»

колективний договір укладають на основі чинного законодавства, прийнятими сторонами зобов'язань з метою регулювання виробничих, трудових і соціально-економічних відносин і узгодження інтересів трудящих, власників та уповноважених ними органів. Зміст колективного договору визначається сторонами в межах їх компетенції, зокрема щодо нормування і оплати праці, встановлення форми, системи, розмірів заробітної плати (окладів, тарифних ставок) та інших видів трудових виплат – доплат, надбавок, премій тощо (стаття 7 Закону України «Про колективні договори і угоди»).

Тобто форми і системи оплати праці, норми праці, розцінки, тарифні сітки, схеми посадових окладів, умови запровадження і розміри надбавок, доплат, премій, винагород та інших заохочувальних, компенсаційних й гарантійних виплат працівників підприємств визначаються підприємствами самостійно в колективному договорі із дотриманням норм і гарантій, передбачених законодавством та угодами.

Водночас умови оплати праці медичних працівників затверджено спільним наказом Міністерства праці та соціальної політики України і Міністерства охорони здоров'я України від 05.10.2005 № 308/519 «Про впорядкування Умов оплати праці працівників закладів охорони здоров'я та установ соціального захисту населення» (зі змінами) (далі – Умови), розробленим на виконання постанови Кабінету Міністрів України від 30.08.2002 № 1298 «Про оплату праці працівників на основі Єдиної тарифної сітки розрядів і коефіцієнтів з оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери» (зі змінами).

Для забезпечення фінансування розмірів заробітної плати медичним працівникам Постановою № 2 внесено зміну у додаток 3 до Типової форми договору про медичне обслуговування населення за програмою медичних гарантій, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 25 квітня 2018 р. № 410 «Про договори про медичне обслуговування населення за програмою медичних гарантій», відповідно до якої надавач медичних послуг зобов'язаний протягом строку дії договору відповідно до законодавства забезпечувати виплату заробітної плати медичним працівникам закладів охорони здоров'я державної або комунальної форми власності у розмірі не меншому, ніж передбачено Постановою № 2.

4. Який державний орган визначає належність окремих медичних посад і професіоналів з вищою не медичною освітою, яких допущено до медичної діяльності в закладах охорони здоров'я

Закінчення на 13-ій стор.

• Ювілеї • Ювілеї • Ювілеї •

Покликання – ЛІКАР!

Знайди свою мету

Коли Віталій Цимбалюк згадає дитинство, завжди розповідає про те, що в сім'ї ніхто не сидів без діла. І мати, яка пройшла шлях від звичайної селянки до голови колгоспу, і батько, який повернувся з фронту інвалідом, і дідусь з бабусею... У селянській родині поважали працю, тож те, що діти не тільки вчилися, але й мали багато обов'язків по господарству, було нормою. Як згадає брат ювіляра – Валерій Цимбалюк – ще юнаком Віталій Іванович визначив свою мету і наполегливо до неї йшов. Тож результатом сумлінного навчання у школі стала срібна медаль.

Хоча треба зауважити, вагання щодо вибору професії все ж були. Як і всім хлопцям тих часів хлопець хотілось бути військовим, але й лікарем також. Виникали навіть думки поєднати ці дві мрії і вступити до військово-медичної академії у Ленінграді. Врешті-решт перемогла медицина, і юнак вступив до Тернопільського медичного інституту.

Науковий пошук і право на помилку

Формула життя – лінощі гублять талант, – яку сповідували в родині, стала у нагоді і під час навчання в медінституті. Хлопець студював медичні дисципліни, виявляючи цікавість до вивчення неврологічних захворювань, робив перші кроки у наукових дослідженнях, займався громадською діяльністю.

Віталій Цимбалюк завжди згадає завідувачку кафедри біохімії З. Ж. Гуде, яка плакала в студентах потяг до наукового пошуку, допитливість. Навіть якщо викладачка не вважала висунуту ідею достатньо обґрунтованою, вона залишала за студентами право на помилку. Тож перша самостійна експериментальна робота Цимбалюка – використання березового соку як кровозамінника – хоча і не принесла запланованого результату, але на все життя прищепила смак до дослідницької діяльності.

Як стають нейрохірургом

Закінчивши медінститут з червоним дипломом, молодий невропатолог отримав на-

правлення на роботу у село на Рівненщині. Тут йому довелося опікуватись хворими із різноманітними патологіями. Це була справжня школа життя. «Перемагає не сильніший, а той, хто бореться до кінця», – говорить Віталій Цимбалюк.

Можливо, так би він і залишився працювати у селі, якби не випадок... Через п'яну сутічку постраждала людина. Допомогу міг надати тільки рівненський нейрохірург. Так життя звело молодого лікаря з Олександром Случуком – єдиним фахівцем в області. Асистуючи на операції, Віталій Іванович відкрив для себе цікаву галузь – нейрохірургію. Вочевидь, і досвідчений фахівець розгледів у молодій людині здібності, необхідні для такої роботи, і запропонував пройти курси у Києві й приєднатись до нової служби, яку організовували у Рівному. Із неймовірною вдячністю згадає Віталій Цимбалюк своїх учителів – професора Г. О. Педатченко, молодих викладачів О. Є. Дунаєвського і С. А. Ромоданова й інших, хто викладав на цих курсах.

На жаль, повернувшись у Рівне, молодий нейрохірург дізнався про смерть лікаря Случука. Тож його плани працювати у новоствореній службі зазнали краху. Але, як показало життя, все, що трапляється, згодом обертається на краще. І молодий лікар вирішує штурмувати нову вершину – вступати до клінічної ординатури у НДІ нейрохірургії.

Лікар життя

Як говорить сам Віталій Іванович, він просто закохався у нову спеціальність й іншої роботи вже не уявляв. Навчання у ординатурі було цікавим. Адже життя подарувало можливість познайомитись і навчатись у видатних нейрохірургів – професорів Ю. В. Зозулі, В. С. Михайловського, Б. С. Пельца, О. Л. Духіна та інших. Але Віталій Цимбалюк завжди підкреслював особливий вплив на його життя і професійне зростання академіка А. П. Ромоданова. Непересічна особистість, він був не тільки видатним нейрохірургом, але й людиною високих моральних якостей. За

часів його керівництва Інститут нейрохірургії став «мозковим центром» нейронаук. А. П. Ромоданов завжди робив ставку на молодь, а серед найближчих і найкращих учнів був Віталій Цимбалюк.

У рідному Інституті Віталій Іванович пройшов шлях від клінічного ординатора до старшого наукового співробітника, захистив кандидатську (1976) і докторську (1985) дисертації, а згодом став заступником директора Інституту нейрохірургії імені академіка А. П. Ромоданова АМН України (1990–2016).

Колись Артур Кларк, англійський письменник-фантаст, футуролог, науковець і винахідник, сформулював три закони передбачення в науці:

– Коли видатний, але похилого віку вчений стверджує, що щось можливе, то він майже напевно правий. Якщо ж він стверджує, що щось неможливе, він скоріше за все помиляється.

– Єдиний спосіб відкриття меж можливого – це зробити крок за ці межі, у неможливе.

схожі на магію. Колеги вказують на наукові передбачення академіка Цимбалюка і його унікальну здатність розширювати межі можливого. На сьогодні основними напрямками наукової зацікавленості ювіляра, окрім відновної нейрохірургії, є також нейрохірургія периферійної нервової системи і вплив нейрональних стовбурових клітин на нервову систему.

Віталій Іванович розробив технологію і вперше провів нейротрансплантацію у хворих з органічними ураженнями нервової системи (дитячий церебральний параліч, апарічний синдром, епілепсія, наслідки черепно-мозкової та спінальної травми, дегенеративні захворювання тощо). Упровадив у клініку вітчизняні електростимуляційні системи для лікування больових синдромів, спастичності, епілепсії. Він є автором близько 1127 наукових робіт, 140 авторських свідоцтв і патентів.

Віталій Іванович Цимбалюк – академік НАН та

«Миколи Пирогова», «За мужність і милосердя», «Преподобного Агапіта Печерського» I та III ст.; а також 10 медалями й іншими нагородами.

Кожен день робити добро

Цей вислів є життєвим кредо ювіляра. Більше того, Віталій Цимбалюк, як і медична спільнота, ніколи не стояли осторонь подій, що відбуваються в нашій країні. Під час Революції гідності він очолював оперативну групу НАМН України для надання допомоги постраждалим на Майдані, а з початком війни на сході очолював оперативний штаб, що опікувався допомогою пораненим в зоні АТО/ООС. Завдяки його підтримці було організовано академічну госпітальну базу НАМН України на 550 ліжок, яка надає спеціалізовану високотехнологічну допомогу пораненим. За час, що минув від початку бойових дій, допомогу було надано близько 25000 поранених. Особисто Віталій Іванович провів понад 1000 операцій.

Узагальненням досвіду, отриманого під час надання допомоги пораненим, стала серія з 12 книг: «Патоморфоз вогнепальних ран м'яких тканин» (2018); «Бойова травма серця, грудної аорти та магістральних судин кінцівок» (2019); «Досвід організації санітарно-гігієнічного та проти-епідемічного забезпечення військ (сил) під час проведення антитерористичної операції (Операції об'єднаних сил)» (2019); «Лікування поранених з бойовими травмами кінцівок» (2020); «Розвиток системи фізичної та реабілітаційної медицини в умовах ведення збройного конфлікту» (2020); «Акушерсько-гінекологічна допомога та збереження репродуктивного здоров'я у жінок в умовах збройного конфлікту» (2020); «Вогнепальні поранення м'яких тканин. Досвід АТО/ООС» (2020); «Вогнепальні непроникаючі черепно-мозкові поранення» (2020); «Медичне забезпечення Збройних Сил України під час антитерористичної операції та Операції

Закінчення на 9-ій стор.

– Будь-яка достатньо просунута технологія не відрізняється від магії.

Можна сказати, ці закони своїм життям підтвердив Віталій Цимбалюк. Напрямки в науці, розробкою яких він займався, – функціональна і стереотаксична нейрохірургія, відновна нейрохірургія та нейротрансплантація – дуже

НАМН України, президент АМН України, заслужений діяч науки і техніки, кількарізовий лауреат Державної премії України, премії НАМН України, премії Кабінету міністрів України тощо. Його заслуги оцінено державою, його нагороджено орденами «За заслуги» I, II та III ст., «Святого Володимира» III ст.,

Вітаємо з державними нагородами!

Президент України Володимир Олександрович Зеленський підписав Указ № 27/2022 «Про відзначення державними нагородами України з нагоди Дня Соборності України».

Нагородити орденом «За заслуги» I ступеня

БІЛЯ Богдана Назаровича – завідувача відділення отоларингології комунального некомерційного підприємства «Київська міська клінічна лікарня № 9» виконавчого органу Київської міської ради (КМДА), кандидата медичних наук, заслуженого лікаря України

Нагородити орденом «За заслуги» II ступеня

КОСТРУБУ Олександра Олексійовича – завідувача відділу спортивної та балетної травми державної установи «Інститут травматології та ортопедії Національної академії медичних наук України», доктора медичних наук, професор, заслуженого лікаря України

Нагородити орденом «За заслуги» III ступеня

ІВАНЬКА Олександра Вікторівна – директора комунального некомерційного підприємства «Київська міська клінічна лікарня № 1» виконавчого органу Київської міської ради (КМДА), кандидата медичних наук, доцента кафедри хірургії, анестезіології та інтенсивної терапії післядипломної освіти Інституту післядипломної освіти Національного медичного університету імені О. О. Богомольця, заслуженого лікаря України

Нагородити орденом княгині Ольги II ступеня

РУДЕНКО Надію Миколаївну – члена-кореспондента НАМН України, заступника директора з наукової роботи кардіологічного профілю державної установи «Науково-практичний медичний центр дитячої кардіології та кардіохірургії Міністерства охорони здоров'я України», завідувача кафедри дитячої кардіології та кардіохірургії, доктора медичних наук, професора, лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки

Нагородити орденом княгині Ольги III ступеня

КРЯЧОК Ірину Анатоліївну – завідувача відділення онкогематології Національного інституту раку Міністерства охорони здоров'я України, доктора медичних наук, керівника української суспільної організації «Асоціація допомоги пацієнтам з хронічними лімфопроліферативними захворюваннями», члена Європейської і Американської асоціацій гематологів

ПРИСВОЇТИ ПОЧЕСНІ ЗВАННЯ:

«ЗАСЛУЖЕНИЙ ДІЯЧ НАУКИ І ТЕХНІКИ УКРАЇНИ»

ГРИНЗОВСЬКОМУ Анатолію Михайловичу – завідувачеві кафедри Національного медичного університету імені О. О. Богомольця

«ЗАСЛУЖЕНИЙ ЛІКАР УКРАЇНИ»

КРАВЦЮ Олегу Володимировичу – старшому науковому співробітнику відділення Національного інституту раку Міністерства охорони здоров'я України

КУРКЕВИЧУ Андрію Казимировичу – завідувачеві відділу державної установи «Науково-практичний медичний центр дитячої кардіології та кардіохірургії Міністерства охорони здоров'я України»

КУЧИНУ Юрію Леонідовичу – члену-кореспонденту НАМН України, ректорові Національного медичного університету імені О. О. Богомольця

МАКСИМЕНКУ Андрію Віталійовичу – головному лікареві державної установи «Науково-практичний медичний центр дитячої кардіології та кардіохірургії Міністерства охорони здоров'я України»

ПОЛЯКОВУ Євгену Олександровичу – заступникові директора комунального некомерційного підприємства «Консультативно-діагностичний центр» Святошинського району м. Києва

РИБАЛЬЧЕНКУ Василю Федоровичу – професорові кафедри Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика

СОЛОДЯННИКОВІЙ Оксані Іванівні – завідувачеві відділення Національного інституту раку Міністерства охорони здоров'я України

СТОЛЯРОВІЙ Оксані Юріївні – завідувачеві відділення Національного інституту раку Міністерства охорони здоров'я України

СУДАКЕВИЧУ Миколі Петровичу – лікареві станції швидкої медичної допомоги державної наукової установи «Науково-практичний центр профілактичної та клінічної медицини» Державного управління справами

ХОХЛОВУ Андрію Валерійовичу – завідувачеві відділення державної установи «Інститут серця Міністерства охорони здоров'я України»

Також Указом президента № 607/2021 «Про відзначення державними нагородами України з нагоди 30-ї річниці підтвердження всеукраїнським референдумом Акту проголошення незалежності України 1 грудня 1991 року».

За значний особистий внесок у соціально-економічний, науково-технічний, культурно-освітній розвиток України, вагомі трудові досягнення, багаторічну сумлінну працю присвоєно почесні звання:

«ЗАСЛУЖЕНИЙ ДІЯЧ НАУКИ І ТЕХНІКИ УКРАЇНИ»

ЗАБОЛОТНІЙ Діані Дмитрівні – завідувачеві відділу державної установи «Інститут отоларингології імені проф. О. С. Коломійченка Національної академії медичних наук України», докторові медичних наук, професору, лікарю-отоларингологу, дійсному члену Європейського ларингологічного товариства та Європейського товариства ринології

«ЗАСЛУЖЕНИЙ ЛІКАР УКРАЇНИ»

ГАЙКО Оксані Георгіївні – заступникові директора державної установи «Інститут травматології та ортопедії Національної академії медичних наук України», докторові медичних наук, старшому науковому співробітнику, лікарю-травматологу-ортопеду, авторові більше 80 наукових праць, 4 патентів на винахід

КАДНІКОВІЙ Тетяні Вікторівні – завідувачеві відділення онкогематології Національного інституту раку Міністерства охорони здоров'я України, лікарю-гематологу, онкологу.

ЛЕШКУ Михайлу Михайловичу – завідувачеві відділення комунального некомерційного підприємства «Олександрівська клінічна лікарня м. Києва»

НОВІК Ларисі Миколаївні – завідувачеві кабінету планування сім'ї державної установи «Інститут педіатрії, акушерства і гінекології імені академіка О. М. Лук'янової Національної академії медичних наук України»

«ЗАСЛУЖЕНИЙ ПРАЦІВНИК ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ»

ЗАХАРЧИШИНІЙ Марині Сергіївні – сестрі медичній старшій відділення Національного інституту раку Міністерства охорони здоров'я України

Триває конкурсний відбір...

Закінчення, початок на 1-ій стор.

- об'єднання (організації) пацієнтів;
- церкви і релігійні організації;
- наукові установи і заклади медичної освіти;
- фізичні особи, які вносять власну кандидатуру або ж кандидатуру іншої особи.

Претендент має надати згоду на його участь у конкурсі, написавши відповідну

заяву, а також надати визначений перелік документів:

- опис професійних здобутків, благодійної і громадської діяльності із зазначенням відповідності критеріям, визначеним в описах до номінацій;
- слайдова презентація діяльності номінанта до 7 сторінок (формат файлу: pptx або pdf);
- згода на збір і обробку персональних даних номінанта (за встановленою формою);
- рекомендовано (не обов'язково) відеоролик

про номінанта до 5 хв. (формат файлу: avi або mp4).

Більш детально з описом кожної з номінацій та зразками документів можна ознайомитись за посиланням <https://goo.su/9RRG>

Приєм документів здійснюється в період з 20 січня по 5 березня 2022 за адресою Київської міської профспілки працівників охорони здоров'я: м. Київ, вул. Тарасівська, 6-А або на електронну скриньку kyiv.panteleimon2022@gmail.com

ЖІНКИ В МЕДИЦИНІ

Догляд за хворими – частина традиційних уявлень про основні сімейні обов'язки жінок. У багатьох культурах саме жінки надавали допомогу породіллям і супровід у догляді за немовлятами. Однак медицину колись вважали прерогативою винятково представників сильної статі. Чоловіки пильно оберігали свої привілеї, тож займатися лікуванням, звичайно, окрім акушерства, жінкам було суворо заборонено.

Ще з часів Русі відомі імена жінок, які займалися благодійністю і лікуванням хворих. З історії відомо, що донька чернігівського князя Мстислава, онука високоосвіченого Володимира Мономаха, Євпраксія-Зоя написала трактат «Алімма», що означає «Мазі». Це перша медична праця, створена жінкою Русі. Її зміст свідчить, що ця жінка була обізнана в медичних питаннях, а також мала власний досвід лікування хворих за допомогою народної медицини. У народі її називали «Добродія».

Однак шлях жінок до повноцінного вивчення медицини і здобуття офіційного статусу лікаря був надзвичайно тернистим. Однієї з перших лікарки, Маргарет Енн Балклі (бл. 1792–1865), довелося цілий рік прожити під ім'ям чоловіка, щоб мати можливість займатися улюбленою справою – військовою хірургією. Те, що хірург Джеймс Беррі, який працював у екзотичних країнах і зробив перший кесарів розтин в Африці, насправді жінка, стало відомо лише після її смерті.

Англійка Елізабет Блекуел стала першою у світі жінкою, якій вдалося стати дипломованим лікарем, а згодом ще й отримати вчений ступінь доктора медицини. Вона також активно створювала умови для навчання жінок і 1868 року відкрила власний медичний коледж для жінок.

Незважаючи на заборону навчання в українських університетах, жінки робили спроби обійти обмеження,

сформульовані в статутах. Частина з них їхала в європейські навчальні центри, зокрема, в Цюрих. Першою з них була Надія Прокіпівна Суслова (1843–

1918), яка з 1864 по 1867 рік навчалася на медичному факультеті Цюрихського університету. Після закінчення курсу навчання вона успішно захистила дисертацію на ступінь доктора медицини, хірургії і акушерства.

Були й ті, хто «пробивав» відсталість в Україні. Варвара Олександрівна Кашеварова-Руднева (1842–1899) змогла закінчити курси акушерок, а потім, скориставшись «лазіркою» в законодавстві, отримала можливість пройти п'ятирічний термін навчання в Медико-хірургічній (Військово-медичній) академії в Харкові. Варвара Олександрівна стала пер-

шою в історії України жінкою, яка отримала звання «лікаря з відзнакою» і золотою медаллю і була визнана лікарем нарівні з представниками «сильної статі». У 1876 році вона захистила на батьківщині дисертацію на ступінь доктора медицини, показавши цим несправедливість поширених поглядів на жіночу освіту.

Перша жінка-лікарка із Західної України (Буковини й Галичини) – Софія Окуневська-Морачевська (1865–1926). Вищу освіту вона здобула в Женеві і стала першою жінкою-лікаркою Західної України, але й першою в Австро-Угорщині українкою, яка закінчила університет.

У Києві ініціатором вищої медичної освіти для жінок став приват-доцент кафедри дитячих хвороб доктор Андрій Осипович Карницький, який 1905 року добився дозволу відкрити лікарсько-педагогічні курси «Мати і дитя». Для цього на території Олександрівської лікарні виділили ділянку під анатомічний театр з кафедрами нормальної, оперативної хірургії, гістології, патологічної анатомії й загальної патології. Перший випуск лікарки відбувся 1912 року.

Лейла Денмарк прожила 114 років (1898–2012), лікарка, яка практикувала найдовше в житті. Почавши працювати лікаркою-педіатром у 1931 році (у 33 роки), жінка перестала приймати пацієнтів лише в 103 роки! У 2001 році Денмарк отримала офіційне ви-

знання Книги рекордів Гіннеса як найстаріший практикуючий лікар. На момент смерті вона була одною з п'яти найстаріших жителів Землі. У 1935 році лікар отримала премію «Fisher Award» за роботу, виконану у сфері діагностики, лікування і вакцинації проти коклюшу.

Нині жінок у системі охорони здоров'я світу в середньому близько 70%. В Україні жінок-медиків більше, ніж чоловіків. За даними НСЗУ, їх близько 82%. При цьому рівень зарплатні в галузі, відповідно до даних Державної служби зайнятості, третій з кінця.

Серед близько 24 тисяч лікарів первинної ланки, тобто серед педіатрів, терапевтів і сімейних лікарів, трохи більше як 4 тисячі чоловіків і майже 20 тисяч жінок (83%). А от серед керівництва закладів цієї ланки їх майже порівну – 917 чоловіків проти 1115 жінок.

Серед вузьких спеціалістів і в лікарнях різниця не така помітна. Тут серед майже 96 тисяч осіб 37 тисяч чоловіків і 59 тисяч жінок (61,5%). На керівних посадах чоловіків відчутно більше за жінок – 1458 і 925 відповідно. У ланці середнього й молодшого медичного персоналу жінки в абсолютній більшості – на 152 тисячі осіб близько 5 тисяч чоловіків і майже 147 тисяч жінок (82%). Зафіксовано й гендерний розрив в оплаті праці: чоловіки-медики отримують на 1000 гривень більше.

Що ж принесли жінки в медицину? Медицина – це не тільки зцілення, а й співчуття, лагідність, турбота, що само собою лікує. Усім відомо, що лагідні, обнадійливі слова, сказані у скрутну для людини хвилину, часто роблять чудеса.

Використано матеріали <https://uk.wikipedia.org> і статті О. Ткаліч <https://genderindetail.org.ua>

ЯК КРИЗА ПЕРЕТВОРИЛАСЯ НА МОЖЛИВОСТІ:

історія успіху Печерського консультативно-діагностичного центру

Комунальне некомерційне підприємство «Консультаційно-діагностичний центр» (КДЦ) Печерського району Києва створено свого часу на базі центральної районної поліклініки. За чисельністю населення район найменший у столиці, і це стало для закладу одним із викликів 2020 року, коли стартував другий етап медичної реформи.

Людмила Кравчук. – Сталося різке просідання, адже населення району невелике, і багато заробляти ми не могли. Почали звільнятися лікарі. Я зрозуміла, що без антикризових заходів не обійтися».

Перед закладом постали два великих завдання. З одного боку – оптимізувати витрати. З іншого – збільшити надходження, зокрема й бути спроможними надавати якнайбільше послуг, передбачених Програмою медичних гарантій.

«Ми скоротили на 20% штатний розклад, з 430 співробітників до 370, – розповідає про шляхи зменшення видатків керівниця. – Відкоригували структуру підприємства. Наприклад, до реформи було

три стоматологічних відділення, і при кожному апарат управління, своя стерилізаційна – ми їх об'єднали. Було переглянуто принципи менеджменту і функціонування денного стаціонару. Запроваджено режим жорсткої економії господарських і експлуатаційних витрат».

Заробляти консультаційно-діагностичному центру належало навчитися в нових умовах, наблизитися до ринкових.

«Коли з'явилися "пакети" від НСЗУ, то деяке обладнання в нас було, а дещо довелося терміново придбати, щоб перелаштуватися і рухатися вперед. Пріоритетом вибрали нарощування діагностичних послуг, – розповідає Людми-

ла Кравчук. – До прикладу, цистоскопія. Давно збиралися її запровадити, але коли зрозуміли, що ця послуга принесе достойну оплату лікарям, – закупили нове обладнання і швидко почали. Зокрема, міська влада придбала нам мамограф».

Для подальшого збільшення фінансових надходжень закладу конче потрібно нарощувати кількість пацієнтів, адже консультаційні і діагностичні послуги не надто вартісні. При цьому не варто розраховувати лише на мешканців відносно малонаселеного Печерського району столиці. Тож постало завдання максимально ефективного використання принципу «гроші ходять за пацієнтом».

Сьогодні вже можна сказати, що заклад досяг у цьому успіху. За минулий рік підприємство надало близько 360 тисяч послуг, і аж третину з них – мешканцям інших районів Києва, приміської зони, міст-супутників.

Фінансовий зиск для підприємства очевидний – за медичною субвенцією до реформи заклад отримував 49 млн грн. А у 2021 році фінансування за ПМГ становило 69 мільйонів.

«Ми вивчили правила гри й навчилися працювати в нових умовах, – каже директорка. – Люди до нас ідуть, вони задоволені. Ми, відповідно, маємо можливість більше заробляти. Якщо на старті реформи деякі лікарі йшли до приватних закладів з більшою зарплатою, то тепер бачимо зворотну тенденцію. Четверо вже повернулися».

Зростають доходи персоналу. Система нарахування зарплати лікарів прозора і персоналізована, ґрунтується на щомісячній кількості наданих послуг.

За 11 місяців минулого року середня зарплата по закладу становила 16 тис. грн,

Закінчення на 8-ій стор.

ЛУКАШЕНКО Інну Олегівну,

в. о. завідувача терапевтичного відділення, лікаря-кардіолога КНП «Консультативно-діагностичний центр» Голосіївського району м. Києва

Інна Олегівна народилася в невеличкому селі Черкаської області, з дитинства мріяла стати лікарем, саме тому закінчила Національний медичний університет імені О. О. Богомольця за спеціальністю «Лікувальна справа». Після закінчення її прийняли на посаду лікаря-інтерна в КНП «КДЦ» Голосіївського району, а інтернатуру проходила на базі Олександрівської клінічної лікарні м. Києва. Після закінчення інтернатури її переведено на посаду лікаря-кардіолога терапевтичного відділення.

Молоду кваліфіковану спеціалістку і організаторку Інну Олегівну в минулому році призначено виконавчою обов'язків завідувача терапевтичного відділення. Сьогодні Інна Олегівна є лікарем-експертом КНП «КДЦ» Голосіївського району м. Києва зі спеціальності «Кардіологія», вона і сама постійно навчається, професійно розви-

вається і власним досвідом залучає до цього колег. Усі свої знання, високу відповідальність і професіоналізм віддає улюбленій справі.

Пацієнти поважають лікарку за доброзичливість і вміння знайти індивідуальний підхід до кожного, щире бажання допомогти. Своєю відданістю справі й працьовитістю вона заслужила повагу та любов. Інна Олегівна дбайлива і нескінченно терпляча, завжди готова прийти на допомогу.

Колектив КНП «КДЦ»

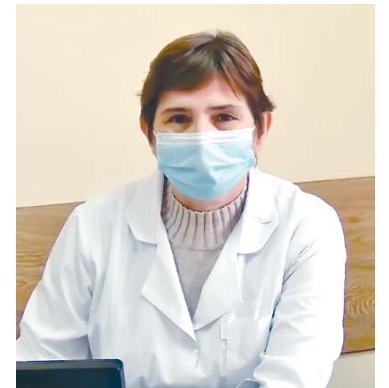
ВЛАДИКУ Людмилу Степанівну,

оператора персонального комп'ютера інформаційно-аналітичного кабінету КНП «ЦПМСД № 2» Голосіївського району м. Києва

Більше 9 років Людмила Степанівна працює в КНП «ЦПМСД № 2» Голосіївського району м. Києва. Уважна, чесна, ініціативна завжди відповідальна, якщо потрібно закінчити справу, затримається і доведе все до логічного кінця. За людські якості, комунікабельність, справедливість і чуйність її надзвичайно поважають колеги.

Щиро вітаємо Вас, шановна Людмילו Степанівно, зі святом Весни! Бажаємо Вам міцного здоров'я, безмежного щастя і радості. Нехай Ваша самовіддана праця приносить тільки радість, натхнення і сили.

Колектив КНП «ЦПМСД № 2»

Галина Станіславівна після закінчення Білоцерківського медичного училища

ДИГАЛЬ Галину Станіславівну,

сестру медичну палати інтенсивної терапії відділення гнійної хірургії КНП «КМКЛ № 10»

25 років працює в КМКЛ № 10 медичною сестрою палатної відділення гнійної хірургії, сестрою медичною палати інтенсивної терапії.

Вона любить свою професію, чудовий кваліфікований спеціаліст, ввічлива, завжди готова прийти на допомогу. Прекрасна дружина і любляча матуся. Це сучасна жінка, якій доводиться багато працювати, терпіти, чекати, але навіть у вирі щоденних

проблем її душа і краса залишаються незбагненно чистими світлими й прекрасним.

Дякуємо Вам, Галино Станіславівно! Бажаємо здоров'я і наснаги, щоб Ви довго працювали у нашому колективі. Вітаємо Вас зі святом, нехай весна щодня живе у Вашому серці!

Адміністрація і профспілковий комітет КНП «КМКЛ № 10»

КОВАЛЬЧУК Юлію Миколаївну,

заступника директора з медичних питань КНП «ЦПМСД № 2» Голосіївського району м. Києва

Ковальчук Юлія Миколаївна народилася у с. Лагодівка Полтавської області. Після закінчення Української медичної стоматологічної академії (м. Полтава) за спеціальністю «Лікувальна справа» здобула кваліфікацію лікаря. Інтернатуру з терапії проходила в Центральній районній поліклініці Святошинського району м. Києва, а потім працювала лікарем-те-

рапевтом дільничним. У КНП «ЦПМСД № 2» Голосіївського району м. Києва Юлія Миколаївна працює вже 9 років і майже одразу стала заступником директора з медичних питань. Працює на посаді заступника директора вона успішно суміщає з лікувальною діяльністю лікаря-терапевта.

Юлія Миколаївна – кваліфікований лікар, наполеглива, вимоглива, завдяки чому

досягла істотних успіхів у роботі. Завдяки її відповідальності, добросовісності, професійній грамотності колеги і пацієнти з великою повагою ставляться до лікаря. Юлія Миколаївна постійно підвищує свою кваліфікацію, регулярно відвідує науково-практичні конференції, чим подає приклад іншим, і передає свій досвід. Вона самовіддана в роботі, даруючи здоров'я і надію пацієнтам, приємну усмішку й пораду усім, хто поруч.

Головне захоплення Юлії Миколаївни – улюблена робота! Лікувати людей – це понад усе! Також вона любить проводити час з сім'єю, їздити на природу, відпочивати, ловити рибу, створювати затишок в родині, бо родина – це скарб.

Юліє Миколаївно, прийміть наші найщиріші вітання. Бажаємо Вам щастя, міцного здоров'я, а Вашій родині – спокою і благополуччя!

Адміністрація і колектив КНП «ЦПМСД № 2»

Як криза перетворилася...

Закінчення, початок на 7-ій стор.

тоді як до реформи була 8,9 тис. Порівняно з часами до реформи середня зарплата лікарів зросла на 90%, середнього персоналу на 67% а молодшого – на 63%. Але ще більше показовою є динаміка – скажімо, якщо за 11 місяців 2021 року середня зарплата лікаря становила 20,3 тис. грн, то за вересень-листопад – вже 26 тисяч. Відповідно, зросла й зарплата медсестер – з 13,6 до 15 тисяч грн.

«Зарплата залежить від кількості пацієнтів, – підтверджує лікар-ендоскопіст Ірина Луценко. – Все покриває Програма медичних гарантій, людям не треба ходити до каси. Пацієнти дивуються, особливо люди старшого віку: отак все безкоштовно? Задоволені і вони, і ми».

«Пацієнт отримує у вузького спеціаліста електронне направлення, приходить, і ми надаємо необхідні послу-

ги – діагностичні обстеження, лікувальні процедури, – розповідає завідувачка денного стаціонару Наталія Петренко. – Ніяких талонів, все через Helsi. Зі свого боку, ми вітаємо збільшення числа пацієнтів, адже наша зарплата залежить від кількості наданих послуг».

Денний стаціонар Печерського КДЦ – одна зі структур, що зазнала суттєвих змін із початком реформи. Було змінено принципи менеджменту, відремонтовано й умебльовано палати. Також облаштовано реабілітаційне відділення з комплексом фізіотерапевтичних процедур.

Заклад не сподівається лише на кошти від НСЗУ – надає платні послуги там, де це передбачено законодавством. Наприклад, виграє тендери на проведення профоглядів, співпрацює з трьома десятками страхових компаній.

«Ми підвищили зарплату персоналу, але не можемо лише проїдати

гроші, – каже Людмила Кравчук. – Розуміємо, що пацієнти до нас не прийдуть, якщо не матимемо чим надавати якісні послуги. Треба купувати сучасне обладнання, створювати інші умови – аж до прибирального інвентарю, туалетів, місць для відпочинку. Нам це вдається. Інколи люди запитують, чи це точно комунальне підприємство?»

Дев'ять відсотків витрат заклад виділяє сьогодні на модернізацію. Результати справді очевидні.

Регулярно лікується тут у денному стаціонарі та проходить обстеження відома народна майстриня Тамара

Глушенок, хоча проживає в іншому районі столиці.

«Мені треба було МРТ попереку, кульшових суглобів, хребта. Зробили все безкоштовно, і це неймовірно, – ділиться вона враженнями. – Часто говорять, що зараз все важко, гірше. Але тут справді стало краще. Завжди іду до цього закладу з радістю – привітний персонал, гарна атмосфера, доглянуте господарство».

Людмила Кравчук додає, що однією з вимог до персоналу є належне ставлення до пацієнтів. Сама вона прискіпливо стежить за рейтингом закладу і відгуками про його роботу на різних інтернет-сайтах.

«Ми постійно проводимо навчання персоналу з етики спілкування. Адже люди стали вимогливими. Якщо раніше знали, що можуть звертатися до медзакладу тільки у своєму районі, то тепер мають вибір», – каже директорка НКП.

Передрук з <https://nszu.gov.ua/>

З ПОЧАТКУ РОКУ ВЖЕ ВИКОНАНО 27 ТРАНСПЛАНТАЦІЙ

Нагадаємо, що до 2019 р. статистика була іншою. Через відсутність у країні системи надання медичної допомоги методом трансплантації 99% усіх трансплантацій складала родинні пересадки органів, тобто від живих донорів-родичів. За відсутності родинного донора, фактично єдиним шансом на порятунок і одужання пацієнта було проведення операції за кордоном.

Суттєвим поштовхом розвитку трансплантації в Україні стало прийняття 20.12.2019 р. змін до Закону «Про застосування трансплантації анатомічних матеріалів людини». У результаті кількість проведених операцій протягом двох наступних років зросла у декілька разів, а 2021 рік став для розвитку вітчизняної трансплантації роком прориву.

Окрім безпрецедентної кількості зроблених в Україні трансплантацій, – понад 300 – деякі з них були унікальними, вперше проведеними в нашій країні.

З початку року виконано 18 пересадок нирок, 6 пересадок печінки, 3 пересадки серця.

При цьому близько 70% операцій з пересадки органів здійснено від посмертних донорів.

Довідка: наразі в Україні діють 29 центрів трансплантації.

939,5 млн грн закладено в державному бюджеті на 2022 р. на фінансування програми з трансплантації. Це в півтора рази більше ніж минулого року і у 8 разів більше ніж позаминулого. Тоді на трансплантацію було передбачено фінансування у розмірі 592 млн грн і 112 млн грн відповідно. Спрямування коштів держбюджету на розвиток вітчизняної трансплантації забезпечує кращий доступ пацієнтів до високотехнологічної медичної допомоги і, як результат, збільшує кількість врятованих життів українців. Крім того, встановлені державою реалістичні тарифи на трансплантацію для медичних закладів забезпечують:

- інвестування лікарнями коштів у власну інфраструктуру;
- закупівлю новітнього обладнання;
- гідну заробітну плату фахівцям, які здійснюють операції з трансплантації;
- зменшення корупційних ризиків.

Для пацієнтів операції з трансплантації є безкоштовними, адже кошти на їхнє проведення виділяє держава.

В Інституті серця МОЗ України наші лікарі зробили ще одну трансплантацію серця.

Цей випадок був унікальним, адже вперше в Україні в Інституті серця відбулася трансплантація двох органів одночасно (симультанна операція). Все пройшло успішно. Пацієнт останні 16 років перебував на гемодіалізі через відмову нирок. На жаль, серце чоловіка не витримало ниркової терапії і супутніх патологій. Воно вийшло з ладу і перетворилося на камінь, адже в нього був кальциноз. Спершу лікарі пересадили чоловікові серце, а потім – нирку, працювало дві команди: лікарі Інституту серця на чолі з Борисом Тодуровим і Владислав Закордонєць з колегами з Київського міського центру нефрології та діалізу.

Минулий рік був нелегкий для всіх: ми пережили декілька карантинів, двічі розгортали «ковідні шпиталі», що суттєво вплинуло на виконання запланованих родинних трансплантацій.

Однак, попри все, за минулий рік в Інституті хірургії та трансплантології імені О. О. Шалімова виконано 82 пересадки органів, з яких: 49 трансплантацій нирки (34 від родинного і 15 від посмертного донорів); 29 пересадок печінки (6 від родинного і 23 від посмертного донорів) та 5 трансплантацій серця (2 безпосередньо в Інституті і 3 зі своїми колегами в інших лікувальних закладах м. Рівне й м. Ковель).

Наші фахівці, передаючи досвід виїжджали та проводили операції з трансплантації в різних регіонах нашої країни – Черкаси, Рівне, Ковель, Хмельницький, що наближає «трансплантаційну незалежність» та піднімає рівень надання медичної допомоги.

Спеціалісти з анестезіології та інтенсивної терапії, функціональної діагностики, трансплант-координатори постійно на зв'язку зі своїми колегами з інших лікарень і, передаючи свій досвід, збагачуються знаннями й самі, формуючи єдиний медичний простір. Ми вдячні своїм колегам, співробітникам УЦТК, МОЗ України і Національної поліції, комітету Верховної Ради України та всім, хто бере участь у розбудові вітчизняної трансплантаційної системи. Безмежна подяка рідним і близьким донорів, які зробили важкий, але благородний крок – надали згоду на донацію. Життя Вашої близької людини продовжується в тілі іншої, даруючи нові відчуття, надії і сподівання. До речі, ми розпочали трансплантаційний 2022 рік: до свята Старого Нового року зробили дві трансплантації – печінки і нирки. Диво стає реальністю!

Покликання – ЛІКАР!

Закінчення, початок на 5-ій стор.

об'єднаних сил на території Луганської та Донецької областей» (2020), «Атлас бойової хірургічної травми (досвід АТО/ООС)» (2021).

Scientia potentia est

Наука – це діяльність творча. Але вона не буде мати сенсу, якщо науковець не ділиться своїми знаннями. Віталій Іванович багато зробив для створення власної школи науковців: був професором, а згодом і завідувачем кафедри нейрохірургії НМУ ім. О. О. Богомольця; працював у Інституті нейрохірургії імені академіка А. П. Ромоданова АМН України; очолював клініку відновної нейрохірургії. Результатом його діяльності стала підготовка 15 докторів та 64 кандидатів медичних наук.

У доробку В. І. Цимбалюка понад 87 монографій, підручники, посібники, довідники. Він був одним з тих фахівців, які у незалежній Ук-

раїні почали опікуватись створенням української наукової термінології (Цимбалюк В. І. Російсько-український, українсько-російський словник для нейрохірургів і невропатологів / В. І. Цимбалюк, О. Р. Вінницький. Київ, 1992. 154 с.).

Крім того, Віталій Іванович з великою повагою ставиться до попередників, які розвивали медичну науку, тому багато уваги приділив дослідженню історії медицини, зокрема історії неврології (Цимбалюк В. І. Нейрохірургія України: бібліогр. довід. / В. І. Цимбалюк. Київ, 1993. 136 с.). За його ініціативою видано історико-бібліографічні дослідження про життя і діяльності О. І. Арутюнова й А. П. Ромоданова, а також В. І. Цимбалюка є автором біографічних нарисів про В. О. Беца, М. К. Бротмана, Б. С. Хоминського, Л. Є. Пелеха, О. Л. Духіна та ін. «Українська медицина має багату історію. Нам є чим і ким пишатись», – так було написано

у передмові до книги «Світочі української медицини: нариси» (В. І. Цимбалюк, П. І. Червяк. Київ: Просвіта, 2019. 320 с.). Тож варто зберегти для майбутніх поколінь відомості про видатні постаті минулого.

Відношення академіка Цимбалюка до книги і її ролі у просвіті населення, зокрема медичної спільноти, сформуливали тісні зв'язки ювіляра з Національною науковою медичною бібліотекою України. Віктор Іванович є учасником багатьох заходів, що відбуваються в нашому закладі. Так, він був одним з гостей на урочистому відкритті Польської медичної бібліотеки (до речі, третьої національної бібліотеки за межами Польської Республіки); а також конференцій, презентацій, виставок, святкування ювілеїв тощо. Низку книг з посвятами автор передав до «Медичної українки» ННМБ України.

Н. Малішевська,
Національна наукова
медична бібліотека

Українські медики запустили флешмоб на підтримку добровільного донорства

Українські лікарі приєднуються до соціальної акції на підтримку добровільного прижиттєвого донорства #Зроби_більше #Я_обираю #Я_донор. Медики підписують добровільну прижиттєву згоду на посмертне донорство, власним прикладом демонструючи важливість такої ініціативи для суспільства і для тих українців, які чекають на пересадку органів як на єдиний шанс порятунку життя.

Мета акції – збільшити кількість прижиттєвих згод на посмертне донорство, підвищити обізнаність суспільства щодо трансплантації і донорства.

Наразі процедура оформлення згоди на посмертне донорство доволі складна. Одиниці охочих оформляють такі документи за життя. Частіше – після встановлення діагнозу смерті мозку – родичі померлого дають дозвіл на трансплантацію органів.

Проте у планах МОЗ, спільно з Національною службою здоров'я України, Міністерством цифрової трансформації і Українським центром транспланткоординації, – створення можливостей для подання через портал «Дія»

або через Єдиний портал адміністративних послуг прижиттєвої згоди на пожертву органів для трансплантації у випадку смерті.

В акції #Зроби_більше #Я_обираю #Я_донор вже взяли участь лікарі з клінічної лікарні «Феофанія», НДСЛ «Охматдит», медичної мережі «Добробут». Найближчим часом до них долучаться спеціалісти Національного інституту хірургії та трансплантології ім. О. О. Шалімова, Національного інституту серцево-судинної хірургії ім. М. М. Амосова, лікарі Асоціації дитячих лікарень України і багатьох медичних закладів України.

За матеріалами сайту МОЗ України <https://moz.gov.ua>

«ОХМАТДИТ»: НАШІ НОВІ ДОСЯГНЕННЯ

В «Охматдиті» почав роботу найсучасніший лінійний прискорювач в Україні, за допомогою якого роблять променевою терапію дітям з онкологічними захворюваннями. У лікарні за державний кошт оновили цей апарат. Завдяки обладнанню стане можливо значно розширити перелік методик променевої терапії, які застосовують у боротьбі з дитячим раком. Тепер діти зможуть отримати допомогу за передовими стандартами, бо апарат дистанційної радіотерапії має програмне і апаратне забезпечення останньої версії. Раніше деякі пацієнти змушені були їхати за кордон, щоб отримати опромінення більш сучасним методом. Нині новітні методики доступні пацієнтам «Охматдиту». ««Охматдит» – це унікальна дитяча лікарня, в якій працюють провідні спеціалісти і функціонує найсучасніше обладнання, що дозволяє надавати медичну допомогу дітям з усієї України на найвищому рівні. Завдяки підтримці Міністерства охорони здоров'я України відтепер лікарі працюватимуть з лінійним прискорювачем останньої версії, який допоможе нам повноцінно й більш ефективно лікувати дітей, які потребують променевої терапії», – зазначив генеральний директор НДСЛ «Охматдит», д. мед. н., заслужений лікар України Володимир Жовнір.

Лінійний прискорювач дозволить опромінювати декілька зон у дитини більш швидко і точно. Апарат став більш безпечним, бо зменшився витік розсіяного випромінювання на здорові тканини. Також лінійний прискорювач дозволить проводити процедуру ТВІ (total body irradiation), яка надасть можливість підготувати дитину до трансплантації кісткового мозку.

«Найновіше програмне і апаратне забезпечення дозволить нам використовувати найсучасніші методики променевої терапії, в тому числі ті, які раніше ніколи в Україні не використовували», – розповів завідувач Центру радіології Охматдиту Станіслав Ребенков.

Щороку в «Охматдиті» отримують променевою терапію близько 150 дітей. Понад 50% наших пацієнтів не з Києва, а з різних регіонів України. Найменшому пацієнту було 9 місяців. Значна частина процедур відбувається під седатцією. Команда спеціалістів «Охматдиту» єдина в країні, хто береться за опромінення немовлят. Висококваліфіковані лікарі й сучасна апаратура – запорука надання медичної допомоги на світовому рівні.

Рік тільки почався, а в лікарні вже проведено унікальні й надскладні операції, допомогли, коли для порятунку залишався останній шанс.

Тринадцятирічний Андрій мужній не по роках. За останній час він переніс 7 курсів

хіміотерапії, пройшов курси променевої терапії – однак у боротьбі з раком кісток все виявилось марним. Хлопчику намагалися допомогти в житомирській лікарні, далі він потрапив до Інституту раку. Коли шансів на одужання майже не лишилося, за пацієнта взялися лікарі «Охматдиту».

Спільна робота завідувача відділення пластично-реконструктивної мікрохірургії Володимира Васильовича Фідельського і дитячого онкохірурга Київського міського

трансплантатом з правої маломілкової кістки.

Це рідкісне хірургічне втручання не проводять в інших лікарнях України. Втім, саме кісткова пластика здатна подолати рак кісток, коли хіміотерапія безсилна.

Нейрохірурги «Охматдиту» провели низку надскладних операцій на шийному відділі хребта і врятували життя 11-річного Богдана. Ця історія почалася 4 роки тому. Тоді Богдану, одному з 13 дітей багатодітної родини, лікар-нейрохірург Павло Плавський видалив величезну пухлину, що містилася вздовж шийних хребців. Але після цього шия хлопця почала деформуватися, трахея і стравохід перетискалися. Богдан часто задихався. Минулого року нейрохірурги «Охматдиту» встановили пацієнту ГАЛО-апарат, щоб вирівняти ший хлопчика, запобігти її грубій деформації і стисненню важливих життєвих структур, з цієї конструкцією із карбону й титану треба було жити, довелося наново навчатися їсти та ходити, спати з ГАЛО-апаратом на голові. «Богдан – єдина дитина в Україні, яка жила з таким ГАЛО-апаратом так довго. За 8 місяців конструкція допомогла досягнути бажаного результату – повністю вирівняти ший і підняти підборіддя хлопчика

клінічного онкологічного центру Вадима Леонідовича Кобися врятувала не одного пацієнта з діагнозом саркома Юінга. Хлопчику видалили саркому Юінга з п'яркової кістки і зробили кісткову пластику васуляризованим ауто-

майже на 15 см, проте залишилась певна деформація шийних хребців», – зазначив завідувач відділення дитячої нейрохірургії Павло Плавський. Щоб закріпити цей результат і прибрати незручну конструкцію, необхідно було провести ще низку хірургічних втручань. Нейрохірурги «Охматдиту» взяли за ювелірну роботу. Дві операції тривали 12 і 13 годин, після них Богдану нарешті зняли ГАЛО-апарат. За добу хлопчик вже самостійно ходив і нарешті зміг зручно поспати, а за 5 днів повернувся до своєї великої родини у Білу Церкву, попереду ще реабілітація, але Богдан вже потроху повертається до звичайного життя.

Дякуємо нейрохірургам: Павлові Плавському, Дмитрові Іщенку, Олесю Парашуку; анестезіологам: Лесі Гаврилової, Максиму Храпаку, анестезистці Світлані Васильевій, нейрофізіологу Кірі Курисько, операційній сестрі Вікторії Галушко і неврологу Ірині Головатюк.

Дякуємо всім лікарям, їхнім професійним командам. Дякуємо анестезіологам, анестезисткам, медсестрам і усім медичним співробітникам, долученим до виконання надскладних операцій та до не менш важливого виходжування пацієнтів. Ваша робота дарує шанс на здорове життя.

Рухаймося вперед! «Охматдит» робитиме ще більше трансплантацій кісткового мозку і нирок, повідомив генеральний директор «Охматдиту» Володимир Жовнір.

53 трансплантації кісткового мозку і 15 трансплантацій нирок зробили дітям у 2021 році в лікарні. Цього року кількість ТКМ планують збільшити на 20%, а пересадок нирки – на 30%. Окрім цього, в «Охматдиті» планують розпочати трансплантацію печінки і створити власну службу післятрансплантаційного нагляду за дітьми.

Нині «Охматдит» – єдина лікарня України, де проводять всі типи аlogenної трансплантації кісткового мозку. З квітня 2020 провели 21 трансплантацію від неродинних донорів, яких знайшли за кордоном. І вже за січень 2022 року лікарі відділення ТКМ вже виконали ще 5 неродинних трансплантацій.

Першу операцію з трансплантації нирки зробили в березні 2021 року. За 9 місяців роботи лікарі провели 10 трансплантацій нирки від померлого донора і 5 – від родинного донора. За січень 2022 року трансплантаційна команда вже виконала 3 пересадки нирки.

За матеріалами сайту <https://www.facebook.com/ndslohmatdyt/>

Київська міська лікарня № 1 відкрила нові можливості для розвитку і покращила сервіс для пацієнтів

Лікування інсульту, інфаркту, проведення хірургічних операцій для дорослих і дітей, операції на серці. Ці та інші послуги містить договір Київської міської клінічної лікарні № 1 з Національною службою здоров'я України (НСЗУ) за Програмою медичних гарантій.

2021 року заклад надавав пацієнтам 14 безоплатних послуг за Програмою медгарантій. Усього за рік у лікарні проводять близько 9 тисяч оперативних втручань, госпіталізують понад 20 тисяч пацієнтів.

«Укладання договорів з Національною службою здоров'я – частина реформи, яка дозволяє нам розвиватися як підприємству, покращувати добробут і фаховість лікарів, якісніше обслуговувати людей. Пацієнт приходить і отримує послугу, де захоче, – каже директор НКП «Київської міської клінічної лікарні № 1» Олександр Іванько. – Реформа вперше створила конкуренцію за пацієнта серед медичних закладів».

У лікарні працює понад 800 людей. Останні півтора року тут динамічно зростає заробітна платня персоналу. Наприклад, станом на квітень 2019 р. середня зарплата лікаря була близько 8 тис. грн., у січні 2021 року – близько 17 тисяч, а у листопаді – вже понад 25 тисяч. Зарплата медсестер становить нині в середньому близько 19 тис. грн, а молодшого медперсоналу – 15,5 тисяч.

У лікарів з'явилася мотивація: більше працюєш – більше заробляєш. Метою є досягти щонайменше рівня зарплат у приватних закладах.

Олександр Іванько ділиться цифрами, які також свідчать про нові можливості. Раніше на зарплату йшло майже 100% коштів, які заклад отримував як державну медичну субвенцію. Наприклад, це близько 100 млн грн 2019 року. Зарплати при цьому були фіксованими відповідно до тарифної сітки, з дуже обмеженими можливостями для преміювання. 2021 року заклад лише від НСЗУ отримав 250 млн грн за Програмою медичних гарантій. Водночас ці кошти становлять близько 60% від усіх надходжень лікарні. Приблизно 25% лікарня отримує від міської влади як некомерційне комунальне підприємство. Місто доплачує до зарплат лікарям і медперсоналу, для пацієнтів виділяє кошти на дорогі операції – наприклад, протезування, встановлення кришталіків у разі офтальмологічної допомоги тощо. Лікарня отримала сучасний комп'ютерний томограф і три рентген-апарати. Заклад також має можливість заробляти самостійно, надаючи низку платних послуг і співпрацюючи зі страховими компаніями.

Як результат – лікарня вже відійшла від «бюджету проїдання». На виплату зарплат йде тепер 70% від усіх надходжень, і водночас доходи працівників зростають. Значну частину коштів поза витратами на безоплатне обслуговування пацієнтів згідно з договором з НСЗУ лікарня може інвестувати в розвиток.

«Нам дали можливість самостійно заробляти і розвиватися. Якщо раніше результат залежав від нас на 30–40%, то зараз майже на всі 100», – підкреслює Олександр Іванько.

Одним із важливих напрямків є лікування інсультів. Директор припускає, що заклад у цьому – лідер не лише в Києві, а й в Україні.

За рік до лікарні госпіталізують близько 2000 пацієнтів з гострим порушенням мозкового кровообігу. Серед них приблизно у 50 випадках виконуються тромбекстракції, у 80 – тромболізис, у 150 – стентування сонних і мозкових артерій, у 30 – пломбування аневризм.

«Найголовніше, що це робиться ургентно, тобто по швидкій допомозі, й цілодобово, – наголошує Олександр Іванько. – Це не просто організувати. Потрібне високотехнологічне й дороге обладнання: КТ, МРТ, ангіограф. Має бути висококваліфікований медичний персонал, а також дорогі ліки і витратні матеріали».

Крім того, лікарня розвиває традиційну неврологію. Новим став напрямок кардіохірургічної допомоги. Цього року першими серед комунальних медзакладів міста провели трансплантацію нирки.

Завдяки більшим заробіткам і управлінській свободі лікарню оновлено і осучаснено. Проводять ремонти відділень, закуплено нове обладнання.

Показовим є кабінет гінекології, де надають передбачену ПМГ послугу з гістероскопії.

«Я працював і в приватній клініці, і в університетській. Але тут умови роботи найкращі з усіх, що зустрічав, – розповідає лікар Ілля Семенюта, акушер-гінеколог. – Робимо офісну і стаціонарну гістероскопію, гістерорезектоскопію, усі функціональні методи діагностики, є апарат УЗД. Все зроблено розумно».

У рентгенологічному відділенні вражає найсучасніший комп'ютерний томограф й інше обладнання, що з'явилося в лікарні завдяки столичній владі.

«У нас три нових рентген-апарати з дуже високою роздільною здатністю, – розповідає лікар-рентгенолог Тетяна Вантюкова. – Проводимо томосинтез, допомагаємо хірургам рентгеноско-

пією, робимо ендоскопію, дослідження шлунка і кишківника. Є також пересувний рентген-апарат, його можна завести в будь-яку палату до лежачих хворих».

Завдяки Програмі медичних гарантій лікарня змогла придбати нові інфузомати, кардіомонітори, більше десяти апаратів ШВЛ, функціональні ліжка, які забезпечують краще і зручніше лікування.

«Підхід НСЗУ правильний і прагматичний, – міркує Олександр Іванько. – Служба ставить чіткі умови щодо обладнання та спеціалістів, які мають бути в лікарні для надання тої чи іншої послуги. Наприклад, в пакеті

«Інсульти+» це ангіограф, кардіомонітори, портативний електроенцефалограф, портативний коагулометр та інше. Якщо в тебе цього немає, то не зможеш надавати послугу і, відповідно, отримувати за це кошти».

Триває ремонт одного з терапевтичних відділень, на наступний рік заплановано ремонт хірургічного поверху площею 1500 квадратних метрів. Модернізація лікарні, можливість оновлювати обладнання веде до вдосконалення обслуговування пацієнтів.

Серед переліків послуг, що їх містить договір лікарні з НСЗУ – лікування Covid-19. На це виділили одне з терапевтичних відділень. Недавній ремонт помітний уже в коридорах – сучасне оздоблення, яскраве освітлення. Так само приємно й затишно в добре умебльованих палатах.

Передрук з <https://nszu.gov.ua/>

А я люблю простих людей...
Таких, які говорять щиро.
Які сміються до дітей,
Не мріють про розкішну віллу.
Які недоліки свої
Знаходять сили визнавати.
У них всередині бої
Ведуться з темінню завзято.
А я люблю людей простих,
Які уміють пробачати.
Таких, що бачать власний гріх
І вміють вчасно промовчати.
Людей, які живуть життям.
Саме живуть, а не існують.
Їм не потрібен зайвий крам,
Вони кохання не купують.

Людей, які своє плече
Підставляють у скрутну годину.
І не згадають вам про це,
Як час якийсь потому сплине.
Людей, що світяться добром,
Говорять правду просто в очі.
Не зловживають за столом
І помсти кривдникам не хочуть.
Людей, які брудні плітки
За спиною не стануть плести.
Вони не слухають чутки,
Хай хто б хотів про щось донести.
А я люблю людей простих,
Таких, які книжки читають
І виглядають перший сніг
І визнають, чого не знають.
Людей, які цінують мить
І не чекають на суботу.

У них в очах вогонь горить,
А в серці віра та турбота.
А я люблю людей простих,
У чомусь геть неідеальних.
Але справжнісіньких-живих!
Не слід сприймати це буквально.
Люблю людей, які лице
Своє за маску не ховають...
Люблю людей – кричу про це!
Кому? Навіщо? Я не знаю...
Я вірю в силу тих людей,
Незримо сховану у них,
Що серцем рветься із грудей.
А я люблю людей простих,
І пройде час, і змінить світ
До невпізнанності усюди,
Але не зникне вічний слід,
Який залишать світлі люди...

Нам іноді потрібне просто слово,
Яке торкнеться глибини душі,
Й, немов тепло після морозу,
Зігріє в прохолодні й «темні» дні.
Ми дуже часто не потребуємо науки,
Чи допомоги і розумних слів,
А лиш того, хто поруч зміг би бути,
Коли корабель наш несе у далечинь.
Усе простіше, аніж нам здається,
Бо чудеса творить любов,
Вона зцілити здатна кожне серце
І щастя поселити в ньому знов.

© Іванна Христан

© Інелла Огнева

«МІЖНАРОДНИЙ ПРОФСПІЛКОВИЙ РУХ»

Генеральний секретар Міжнародної конфедерації профспілок (МКП) Шаран Барроу розповіла про успіхи профспілок у 2021 році

Занадто багато працюючих людей опинилися в пастці конфліктів, бідності, проблем зі здоров'ям, у тому числі через низькооплачувану, незахищену і часто небезпечну зайнятість.

Шаран Барроу

Початок року – це час поміркувати про успіхи профспілок і виклики, що стояли перед ними в 2021 році, а також подумати про майбутній рік. Ми знаємо, що, на жаль, надто багато працюючих людей опинилися в пастці конфліктів, бідності, проблем із здоров'ям, у тому числі через низькооплачувану, незахищену і часто небезпечну зайнятість. На захист інтересів цих працівників і виступають профспілки. Пандемія COVID-19 оголила і навіть поглибила економічні і політичні провали.

На тлі втрати мільйонів робочих місць і зростання неформальної зайнятості, посилення ксенофобії, яка погрожує життю мігрантів, біженців й інших уразливих груп, спостерігаємо очевидну неефективність глобального управління. Уряди нерідко ігнорують і зневажають основоположні права людини, зокрема і на гідну працю, не приймають заходів для підвищення заробітної плати, зміцнення колективних переговорів, які повинні забезпечувати прожитковий мінімум, справедливую оплату праці і загальне процвітання. Цим уряди не лише не виправдовують очікування найманих працівників, а й ризикують майбутнім, загрожуючи стабільності економік.

І коли уряди ставлять конфлікти, ремілітаризацію і навіть ризик ядерної війни вище за діалог, переговори і мир,

вони швидше погрожують нашій загальній безпеці, ніж зміцнюють її. Міжнародна безпека повинна ґрунтуватися на можливості спільного виживання, а не на загрозі взаємного знищення. Невдачі урядів усередині країн і у багатосторонніх соціальних інститутах, а також дії егоїстичних працеводців й еліт підігривають і посилюють страхи багатьох працівників. Це приводить людей до відчаю, гніву і порушення звичайних правил взаємодії. Такі працівники як ніколи раніше потребують нашої підтримки. По всьому світу у нас є членські організації, які виступають проти багатьох з цих реалій, і у яких є дуже сильна солідарна підтримка.

**Війні - ні,
миру - так!**

Дійсно, профспілковий рух – найбільша демократична сила у світі. Ми щодня демонструємо нашу загальну відданість боротьбі за демократичні права і свободи. Сміливість наших братів і сестер, які борються у все більшій кількості країн, і які ризикують на усіх континентах, є натхненням

прикладом. Жінки, що виступають проти насильства і експлуатації, просто неймовірні; а молоді люди на вулицях, що борються проти зміни клімату, щоб мати стабільне майбутнє, закликають усіх нас до дій. Ми багато чого досягли цього року на глобальному рівні. Незважаючи на обвинувачення щодо профспілок у багатьох країнах і тяжкі наслідки пандемії для робочих місць, членство у профспілках зберігається, а подекуди навіть росте. Збільшився тиск на транснаціональні компанії і олігархів, які їх контролюють, для того, щоб вони забезпечували гідну роботу у своїх сферах впливу, і уряди знижують податкові ставки для таких компаній.

Ми змусили світ зрозуміти, що боротися проти зміни клімату можна тільки тоді, коли потреби працівників і проблеми, що хвилюють їх, повною мірою враховуватимуть за допомогою «Справедливого переходу» в економіку (створення гідних робочих місць, безпечних в аспекті впливу на клімат). Незважаючи на супротив роботодавців і байдужість деяких урядів, ми у рамках Міжнародної організації праці успішно боролися за досягнення прогресу з важливих питань. Йдеться у тому числі про отримання кваліфікації і можливості навчання упродовж усього життя, про боротьбу з економічною нерівністю, про поши-

рення соціального захисту на усіх працівників. Ці наші глобальні перемоги знаходять дзеркальне відображення в перемогах профспілок щодо безлічі питань на національному, регіональному і місцевому рівнях.

Нам є чим пишатися, але водночас є ще багато того, що необхідно зробити, і за що потрібно боротися. Ми не погодимося на що-небудь менше, ніж на мир, демократія і новий соціальний договір, що гарантує екологічні робочі місця, права у сфері праці, включаючи охорону здоров'я і безпеку, заробітну плату, яка забезпечує гідний прожитковий мінімум, і колективні переговори для усіх найнятих робітників. А також – гарантований справедливий перехідний період і справедливу технічну революцію, загальний соціальний захист і програму перетворень для жінок й інших маргіналізованих груп найнятих робітників.

2022 рік закінчиться нашим V Всесвітнім конгресом МКП. Профспілковому руху у всьому світі належить багато що зробити. І саме через участь у цьому процесі членів профспілок і посадовців на усіх рівнях ми можемо протистояти будь-яким викликам, що стоять перед нами, і долати їх.

За матеріалами International Trade Union Confederation (ITUC)

ОБСТОЮЄМО ПРАВА ЗАСТРАХОВАНИХ ОСІБ РАЗОМ

Федерация профспілок України направила звернення до уповноваженого Верховної Ради України з прав людини щодо порушення прав потерпілих на виробництві та членів їхніх сімей.

У листі ФПУ йшлося про те, що у зв'язку з внесенням Фондом соціального страхування України змін до Порядку призначення, перерахування та проведення страхових виплат, затвердженого постановою правління ФСС 19.08.2018 року № 11, порушують конституційні права на соціальний захист потерпілих на виробництві, а також членів їхніх сімей у частині отримання ними одноразової страхової виплати.

Реагуючи на звернення профспілок і провівши моніторинг, уповноваженим було встановлено, що нормативно-правовий акт ФСС, а саме згаданий Порядок, не відповідає положенням ч. 2 ст. 43 Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування».

Зважаючи на це, Міністерству соціальної політики України і ФСС від уповноваженого надано рекомендації про необхідність приведення положень Порядку № 11 до нормативного законодавства.

Мінсоцполітики надало ФСС відповідне доручення підготувати необхідні зміни до Порядку і затвердити їх на правлінні Фонду, про що й поінформувало уповноваженого.

У листі до ФПУ уповноважений зазначив, що питання захисту права потерпілих на виробництві і членів їхніх сімей, зокрема в частині отримання одноразової страхової виплати, перебуватимуть на його постійному контролі.

За матеріалами сайту ФПУ <https://www.fpsu.org.ua>

ФПУ ВИМАГАЄ ВІДНОВЛЕННЯ ПРАВ ПОТЕРПІЛИХ НА ВИРОБНИЦТВІ ТА ЧЛЕНІВ ЇХНІХ СІМЕЙ НА ВИПЛАТУ ОДНОРАЗОВОЇ ДОПОМОГИ

Постановою правління Фонду соціального страхування України № 7 від 25.02.2021 було внесено зміни до Порядку призначення, перерахування і проведення страхових виплат, стосовно того, що для отримання одноразової допомоги на сім'ю дружиною (чоловіком) або дитиною, реєстрація їхнього місця проживання повинна збігатися з реєстрацією місця проживання померлого потерпілого на виробництві.

По суті, такими змінами було встановлено нову умову для отримання цієї виплати, у зв'язку з чим правління Фонду перевищило свої повноваження, оскільки Законом України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» такої умови не передбачено, а відповідні обмежувальні умови можуть визначати лише законом.

До законодавчого врегулювання цієї проблеми ніякі нормативні акти, зокрема і постанови правління ФСС, не можуть містити вимоги, що звужують права застрахованих осіб, встановлені законом.

Враховуючи зазначене, ФПУ звернулася до Виконавчої дирекції Фонду з вимогою розробити відповідні зміни і вилучити з пункту 5.1 Порядку абзац 8, згідно з яким для отримання одноразової допомоги на сім'ю дружиною

(чоловіком) або дитиною, реєстрація їхнього місця проживання повинна збігатися з реєстрацією місця проживання померлого потерпілого на виробництві.

Крім того, ФПУ звернулось до Міністерства соціальної політики України (органу державного нагляду за додержанням законодавства у сфері соціального страхування) стосовно необхідності відновлення порушених прав членів сімей померлих потерпілих на виробництві на отримання одноразової допомоги.

На жаль, відповіді від ФСС і Мінсоцполітики були не на користь зазначених верств населення. Зважаючи на це, у грудні 2021 року ФПУ звернулася з цим питанням до уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

27.01.2022 р. профспілками отримано відповідь від пред-

ставника уповноваженого ВРУ з прав людини, де повідомлено, що на основі проведеного моніторингу уповноваженим встановлено невідповідність нормативно-правового акту ФСС (Порядок № 11) положенням ч. 2 ст. 43 Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» і надано рекомендації Мінсоцполітики і Фонду щодо необхідності приведення положень Порядку до норм чинного законодавства.

Наразі Мінсоцполітики дане доручення ФСС підготувати відповідні зміни з подальшим їхнім затвердженням на засіданні правління Фонду.

Вирішення зазначеного питання продовжує перебувати на контролі уповноваженого і ФПУ.

Управління соціального страхування і пенсійного забезпечення ФПУ

Створення безпечних умов праці на робочому місці

Кожен керівник закладу охорони здоров'я повинен дбати про належні, безпечні й здорові умови праці. Для чого має створити на робочому місці в кожному структурному підрозділі умови праці відповідно до нормативно-правових актів, а також забезпечити додержання вимог законодавства щодо прав працівників у галузі охорони праці, щоб запобігти нещасним випадкам і професійним захворюванням на робочому місці.

Керівник несе відповідальність за забезпечення належних, безпечних і здорових умов праці і робить це власним коштом.

Громадський контроль за додержанням законодавства про охорону праці здійснюють професійні спілки, їхні об'єднання в особі своїх виборних органів і представників.

Умови праці – це сукупність факторів виробничого середовища, що впливають на здоров'я і працездатність людини в процесі праці.

Умови праці безпечні, якщо вплив на працівника небезпечних і шкідливих виробничих чинників усунено або їхнє значення не перевищує гранично допустимих рівнів.

З метою створення безпечних умов праці роботодавець забезпечує функціонування системи управління охороною праці, а саме: розробляє і затверджує положення, інструкції, інші акти з охорони праці, що діють у межах підприємства й встановлюють правила виконання робіт і поведінки працівників на території підприємства, у виробничих приміщеннях, на будівельних майданчиках, робочих місцях відповідно до нормативно-правових актів з охорони праці, забезпечує безоплатно працівників нормативно-правовими актами та актами підприємства з охорони праці.

Крім того, істотні зобов'язання роботодавця визначають у колективному договорі. Сторони передбачають забезпечення працівникам соціальних гарантій у галузі охорони праці на рівні, не нижчому за передбачений законодавством, їхні обов'язки, а також комплексні заходи щодо досягнення встановлених нормативів безпеки,

гігієни праці й виробничого середовища, підвищення існуючого рівня охорони праці, запобігання випадкам виробничого травматизму, професійного захворювання, аваріям і пожежам, визначають обсяги та джерела фінансування зазначених заходів.

Професійні спілки здійснюють громадський контроль за додержанням законодавства про охорону праці, створенням безпечних і нешкідливих умов праці, належних виробничих та санітарно-побутових умов, забезпеченням працівників спецодягом, спецвзуттям, іншими засобами індивідуального і колективного захисту. У разі загрози життю або здоров'ю працівників професійні спілки мають право вимагати від роботодавця негайного припинення робіт на робочих місцях, виробничих дільницях, у цехах та інших структурних підрозділах або на підприємствах чи виробництвах фізичних осіб, які відповідно до законодавства використовують найману працю, загалом на період, необхідний для усунення загрози життю або здоров'ю працівників.

Професійні спілки також мають право на проведення незалежної експертизи умов праці, а також об'єктів виробничого призначення, які проєктують, будують чи експлуатують, на відповідність їх нормативно-правовим актам про охорону праці, брати участь у розслідуванні причин нещасних випадків і професійних захворювань на виробництві й надавати свої висновки про них, вносити роботодавцям, державним органам управління і нагляду подання з питань охорони праці та одержувати від них аргументовану відповідь.

пече формування державної політики у сфері охорони здоров'я.

Відповідальність за дотриманням зазначених кваліфікаційних вимог несуть керівники закладів охорони здоров'я, реабілітаційних закладів, відділень, підрозділів, а також органи, яким надано право видавати ліцензію на провадження відповідних видів господарської діяльності.

Переліки вищих й середніх спеціальних навчальних закладів, порядок атестації і кваліфікаційні вимоги до медичних працівників закладів охорони здоров'я та професіоналів з вищою не-медичною освітою, яких допущено до медичної діяльності в закладах охорони здоров'я визначено наказами Міністерства охорони здоров'я України від 25.12.1992 № 195 «Про затвердження переліку вищих і середніх спеціальних навчальних закладів, підготовка і отримання звання в яких дають право займатися медичною і фармацевтичною діяльністю», 28.10. 2002 № 385 «Про затвердження переліків закладів охорони здоров'я, лі-

карських посад, посад фармацевтів, посад фахівців з фармацевтичною освітою (асистентів фармацевтів), посад професіоналів у галузі охорони здоров'я, посад фахівців у галузі охорони здоров'я та посад професіоналів з вищою не-медичною освітою у закладах охорони здоров'я», 23.11.2007 № 742 «Про атестацію молодших спеціалістів з медичною освітою» і 29.03.2002 № 117, яким затверджено Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників (випуск 78 «Охорона здоров'я»).

Відповідно до Положення про Міністерство охорони здоров'я України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25.03.2015 № 267, МОЗ є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування і реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я та здійснює розгляд звернень громадян з питань, пов'язаних з діяльністю МОЗ, підприємств, установ й організацій, що належать до сфери його управління.

ПАМ'ЯТКА РОБОТОДАВЦЮ: ЯК СТВОРИТИ БЕЗПЕЧНІ Й ЗДОРОВІ УМОВИ ПРАЦІ

Інформування працівників

При прийнятті на роботу поінформуйте працівників про наявність на робочому місці небезпечних і шкідливих чинників, можливий вплив на здоров'я, а також про передбачені пільги й компенсації за роботу в таких умовах.

Перед початком самостійної роботи проведіть вступні інструктажі.

Обов'язкові медогляди

Для важких робіт і робіт підвищеної небезпеки, водіїв транспортних засобів, неповнолітніх та інших категорій працівників обов'язкові попередні і періодичні медогляди проводяться коштом роботодавця.

Страхування від нещасного випадку і профзахворювань

У разі шкоди здоров'ю працівника або смертельного випадку відшкодування потерпілим або їхнім родичам надає Фонд соціального страхування та роботодавець, якщо це зазначено в колективному/трудоваму договорі.

Пільги й компенсації

За важкі й шкідливі умови праці ви маєте надавати працівнику: лікувально-профілактичне харчування, молоко, газовану солону воду; оплачувані перерви санітарно-оздоровчого призначення; скорочений робочий час; додаткову оплачувану відпустку.

Засоби індивідуального захисту

Забезпечте працівників спеціальним одягом і взуттям, засобами для захисту голови, органів дихання та інших частин тіла, а також мийними і знешкоджувальними засобами.

Служба охорони праці на підприємстві

Якщо маєте 50 і більше працівників — створіть службу охорони праці. Менш ніж 50 працівників — ці функції можуть виконувати підготовлені особи за сумісництвом. Менш ніж 20 працівників — можете залучати сторонніх фахівців на договірних засадах.

Атестація робочих місць

Обов'язкова для підприємств, де технологічний процес, обладнання, матеріали є потенційним джерелом шкідливих і небезпечних виробничих чинників.

Навчання й перевірка знань працівників з охорони праці

Розробіть правила виконання робіт і поведінки працівників на робочих місцях. Проводьте навчання з охорони праці, надання першої медичної допомоги, дій у разі аварії.

Запобігання нещасним випадкам і професійним захворюванням

Впроваджуйте прогресивні технології та кращий досвід з охорони праці. Забезпечуйте належне утримання будівель і споруд, виробничого обладнання та устаткування, стежте за їхнім технічним станом. Розслідуйте та ведіть облік нещасних випадків, професійних захворювань і аварій.

Колективний договір

Укладіть колективний договір між трудовим колективом підприємства (первинною профспілковою організацією чи, у разі її відсутності, з представниками обраних на загальних зборах найманців працівників) та роботодавцем з метою регулювання виробничих, трудових, соціально-економічних відносин та питань охорони праці для узгодження інтересів обох сторін.

Роз'яснення стосовно застосування...

Закінчення, початок на 4-й стор.

державної або комунальної форми власності, до посад, визначених Постановою № 2?

Віднесення окремих медичних посад та професіоналів з вищою не-медичною освітою, яких допущено до медичної діяльності в закладах охорони здоров'я державної або комунальної форми власності, до посад, визначених Постановою № 2, не належить до компетенції Мінекономіки.

Згідно зі статтею 74 Основ законодавства України про охорону здоров'я (далі – Основ) провадити медичну, фармацевтичну діяльність, надавати реабілітаційну допомогу можуть особи, які мають відповідну спеціальну освіту і відповідають єдиним кваліфікаційним вимогам. Єдині кваліфікаційні вимоги до осіб, які провадять певні види медичної і фармацевтичної діяльності, надають реабілітаційну допомогу, встановлює центральний орган виконавчої влади, що забез-

СОЦІАЛЬНІ СТИПЕНДІЇ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВИТИ ЗБІЛЬШЕНО НА 50%

Урядом ухвалено Постанову щодо підвищення розміру соціальних стипендій Верховної Ради для студентів закладів фахової передвищої та вищої освіти з числа дітей-сиріт і дітей з малозабезпечених сімей.

Поліпшення соціального захисту найбільш вразливих категорій здобувачів фахової передвищої та вищої освіти є важливим елементом матеріальної та моральної підтримки.

Постановою передбачено надання соціальних стипендій ВРУ як для здобувачів вищої, так і фахової передвищої освіти:

- з числа дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, а також студентів (курсантів), які в період навчання у віці від 18 до 23 років залишилися без батьків;
- із сімей, що отримують допомогу відповідно до Закону України «Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям».

Соціальні стипендії ВРУ отримують 150 студентів закладів вищої освіти, у тому числі 50 студентів ЗВО I і II рівнів акредитації. Розмір стипендії, який складає 750 грн для здобувачів фахової передвищої освіти і 950 грн для здобувачів вищої освіти, буде збільшено на 50 відсотків.

За матеріалами Урядового порталу

Молодіжна сторінка

Щиро вітаємо лауреата премії Президента України для молодих вчених 2021 року з високою нагородою!

Указом Президента України № 659/2021 «Про присудження премій Президента України для молодих вчених 2021 року» на підставі подання Комітету з Державних премій України в галузі науки і техніки постановлено відзначити:

ГОРБАНЬ Наталію Євгенівну – доктора медичних наук, завідувачку відділення медичних та психосоціальних проблем здоров'я сім'ї державної установи «Інститут педіатрії, акушерства і гінекології імені академіка О. М. Лук'янової Національної академії медичних наук України» за роботу «Лікування жінок репродуктивного віку з патологією ендометрія».

Наталія Євгенівна – голова Ради молодих вчених інсти-

титу, головний науковий співробітник, лікар-гінеколог, лікар з ультразвукової діагностики. Має 4 патенти України, є автором і співавтором понад 50 наукових статей, 4 монографій та 1 підручника. Заступник голови Ради молодих вчених Національної академії медичних наук України з напрямку клінічна медицина. Член комісії з біоетики і деонтології при ДУ «ІПАГ ім. акад. О. М. Лук'янової НАМН України».

Кардіохірург Гліб ЄМЕЦЬ увійшов до 30-ти найуспішніших людей Forbes

Наш кардіохірург, спеціаліст з мініінвазивної кардіохірургії і транскатетерних процедур Гліб Ємець увійшов до списку 30-ти найуспішніших людей до 30-ої річниці Forbes Ukraine!

Нагадаймо, Гліб Ємець – єдиний кардіохірург в Україні, який виконує операцію аорто-коронарного шунтування без розрізу грудної клітки, на серці, що працює. Він є ліцензованим спеціалістом з транскатетерної імплантації аортального клапана (процедура TAVI) й спільно з командою сконструював єдиний український клапан для транспікальної процедури TAVI.

Гліб Ємець – унікальний спеціаліст, який рятує життя унікальних людей! Одному з

найстарших пацієнтів на момент операції виповнилося 97 років! Зараз він, вже 99-річний, із вдячністю згадує свого хірурга і радіє його успіхам.

Вітаємо і пишаємося здобутками, які рятують людські життя!

Gaudeamus igitur!

Багато чого не зробиш, поки не вивчишся. Але багато треба зробити, щоб навчитись!

Конфуцій

Студентське життя – найкраща пора в житті людини. Ці роки запам'ятовуються назавжди. Нові знання, практичні навички, спілкування, з друзями, життя, наповнене різноманітними цікавими подіями.

Студентська рада разом із заступником директора з виховної роботи Юлією Гудименко і керівником народного самодіяльного колективу «Любисток» Миколою Васильовичем Скрипкою підготували чудовий новорічний концерт. Студенти і викладачі отримали позитивні емоції, заряд новорічного настрою!

Народні традиції дбайливо шанують у коледжі. Встигли загадати бажання: успішної зимової сесії, здоров'я у кожну родину, справжньої казки на новорічні свята, трішки відпочити на канікулах і знову навчання – початок нового семестру.

Поки навчання проходять онлайн, студенти намагаються краще засвоїти спеціальні медичні предмети і більше поспілкуватися між собою, проводять спортивні змагання.

Важливою складовою виховання молоді є вивчення історії, вшанування героїв. В історії нашого народу є багато величних і славних подій.

Минають роки, але в пам'яті народній вічно будуть жити імена юних героїв, які у 1918 році у нерівному бою

під Крутами віддали свої життя за волю і незалежність України. Їх було лише 300 – юнаків, молодих киян, гімназистів, студентів. Вони розуміли, що їм не вистояти проти шеститисячного більшовицького війська, але свідомо пішли на смерть, бо за ними був Київ, була Україна, була незалежність.

У День Соборності в коледжі провели флешмоб «Єднаймося за волю!» Нині студенти готуються до Міжнародного дня рідної мови.

За матеріалами сайту <https://www.facebook.com/knmfkc>

У ЗФПО «Київський фаховий медичний коледж ім. П. І. Гаврося» підведено підсумки традиційного конкурсу художньої самодіяльності з багаторічною історією Gavros Fest. Цього року, відповідно до карантинних обмежень, огляд організовано дистанційно, але це було не менш цікаво, і всі студенти могли долучитися до перегляду. Традиційно у конкурсі взяли участь студенти першого курсу. Упродовж двох місяців вони знімали художні номери, готували презентації групи, коригували сценарій і монтували свої відеофільми.

Не зважаючи на відео-формат конкурсу, першокурсники проявили таланти і креатив: здивували журі яскравими образами, авторськими віршами та музичними композиціями, грою на музичних інструментах, неперевершеним вокалом, оригінальними сценаріями й танцями.

Вітаємо першокурсників з творчим дебютом у стінах рідної alma mater! Бажаємо вам успіхів у всіх починаннях і невичерпної енергії!

За матеріалами сайту <http://www.gavrosya.esy.eu/>

• Пам'ятаймо

• Пам'ятаймо

• Пам'ятаймо

Є різні учні і є різні вчителі, є прізвища, а є імена...!

Ю. І. Кундієв

Зимові місяці насичені датами, які пам'ятає вся медична громадськість України. У ці дні проводять наукові читання, під час яких молоде покоління вшановує видатних учених медицини.

ціональної академії медичних наук України, заслуженого діяча науки і техніки України, ректора Київського інституту вдосконалення лікарів, ректора Київського медичного інституту, міністра охорони здоров'я, депутата Верховної Ради УРСР трьох скликань, делегата XII сесії Організації Об'єднаних Націй і доповідача на Генеральній Асамблеї ООН про створення Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ).

На початку грудня до дня народження засновника Національного інституту серцево-судинної хірургії імені М. М. Амосова НАМН України Миколи Амосова відбулася щорічна наукова конференція «Амосовські читання», захід проходив під егідою Асоціації серцево-судинних хірургів України і знаменувався відкриттям Меморіального кабінету-музею імені академіка Миколи Амосова. Саме в цьому кабінеті засновник української кардіохірургії працював до 1978 року, до переїзду у новий корпус. У вітринах кабінету-музею Амосова представлено усі періоди його багатогранного життя. Окрім того, під час заходу вже традиційно відбулося нагородження найкращих фахівців своєї справи почесною відзнакою – Медаллю ім. М. М. Амосова.

У день Різдва Христового медична громадськість віддавала шану видатному вченому в галузі профілактичної медицини світового рівня, академіку НАНУ, НАМНУ, АПН України; Міжнародної академії наук вищої школи; Міжнародної академії медицини Альберта Швейцера Євгенові Гнатовичу Гончаруку, який був заслуженим діячем науки і техніки, лауреатом Державної премії України в галузі науки та техніки. Він першим започаткував гігієнічне нормування екзогенних хімічних речовин (ЕХР) у ґрунті, створив теорію, методологію й сформулював закони гігієни як невід'ємної складової медицини. Зробив значний внесок в охорону здоров'я населення нашої держави і гігієну навколишньо-

го середовища шляхом вирішення двох наукових проблем: запобігання виникнення епідемій гострих кишкових інфекцій вірусного й бактеріального походження та інвазій і їхньої профілактики. В останні роки вчений разом з колективом кафедри за участю провідних вчених-гігієністів України створив фундаментальний підручник «Комуніальна гігієна», відзначений Премією НАМН України в галузі профілактичної медицини. Академік Є. Гончарук створив наукову школу. Серед його учнів 33 доктори і 37 кандидатів наук, багато хто з них очолює учбові й наукові установи або керує в них підрозділами.

У січні ми вшанували також пам'ять видатного українського вченого в галузі профілактичної медицини, визнаного лідера біоетичного руху в Україні і світі, який довгий час очолював Інститут медицини праці, академіка Національної академії наук України і Національної академії медичних наук України, заслуженого діяча науки і техніки, лауреата Державної премії в галузі науки і техніки Юрія Ілліча Кундієва. Він був видатним вченим-гігієністом, широко відомим у світі, що збагатив науку в галузі медицини праці здобутками першорядного значення. Вся діяльність ученого пов'язана з Інститутом, де відбулося

його становлення як вченого від аспіранта до директора (52 роки – на посаді директора). Ю. І. Кундієв продовжував працювати до останнього дня свого життя. Його вагомий внесок у

розвиток медичної науки: розробка і впровадження методів масової профілактики захворювань, активна участь у роботі багатьох міжнародних організацій (ВООЗ, МОП, ЮНЕП, ЮНІСЕФ та ін.), а також його громадську діяльність відзначено багатьма державними нагородами.

Крім того в січні вшановано пам'ять з нагоди 104 річниці від дня народження великого хірурга, вченого, організатора – академіка Олександра Олексійовича Шалімова. За більш ніж 70-річне хірургічне життя через його руки пройшли десятки тисяч пацієнтів. Врятовані життя, усмішки і сльози радості, жаль і смуток за тими, кому не зміг допомогти; невгамовна робота в операційній, за письмовим столом і в кабінеті керівника! Головний хірург, засновник і керівник двох хірургічних Інститутів, академік НАН та НАМН України, Герой Соціалістичної Праці й Герой України – людина-Легенда.

Науково-практичні розробки академіка Шалімова і досі є актуальними, їх використовують його учні й послідовники. «Кожному хворому – своя операція» – це кредо вчителя є головним для всіх, хто працював з Олександром Олексійовичем Шалімовим і вважає себе «шалімовцем».

За матеріалами сайтів НАМН України, НІССХ ім. М. М. Амосова, НІХТ ім. О. О. Шалімова, НМУ імені О. О. Богомольця

Наприкінці 2021 року відзначено 105-річчя від дня народження Василя Дмитровича Братуся – лікаря-хірурга, члена-кореспондента Національної академії наук України і На-

Фотоконкурс «ЛЮДИ, ПОЄДНАНІ ПРАЦЕЮ»

З метою широкого висвітлення професійної діяльності працівників різних спеціальностей, пропагування безпечних і здорових умов праці, а також діяльності профспілок, спрямованої на захист трудових прав працівників, Федерація професійних спілок України разом з газетою «Профспілкові вісті» проводять фотоконкурс «Люди, поєднані працею».

Конкурс проводять протягом січня – вересня 2022 року.

Для участі у фотоконкурсі просимо надсилати свій фотодоробок в електронному вигляді (зображення у форматі jpg розміром не менше 560x1920) до 15 вересня 2022 року на ел. адресу: varych@fpsu.org.ua з поміткою «на фотоконкурс».

При цьому необхідно обов'язково вказати:

- повну назву підприємства;
- повну пошту і електронну адресу;
- прізвище, ім'я, по батькові і контактний телефон особи, відповідальної за участь у конкурсі.

Підбиття підсумків фотоконкурсу і

визначення переможців здійснює конкурсна комісія. Нагородження переможців проводитимуть 7 жовтня 2022 року до Всесвітнього дня дій за гідну працю.

Переможців фотоконкурсу відзначають подяками голови ФПУ і грошовими винагородами:

- I місце – одна премія 3200 грн;
- II місце – одна премія 2500 грн;
- III місце – дві премії по 2000 грн.

Інформацію про результати конкурсу оприлюднять в газеті «Профспілкові вісті» і розміщують на офіційному веб-порталі ФПУ. Експозицію виставки кращих фоторобіт буде надруковано в газеті «Профспілкові вісті».

НОВІ СТАРТИ!

Київська міська профспілка працівників охорони здоров'я разом з Київською міською організацією ФСТ «Спартак» запрошують команди закладів охорони здоров'я взяти участь у спортивних заходах за програмою I сезону Київської міської спартакиади «Здоровий киянин»:

3 березня 2022 –

чемпіонат Києва з більярду «Кубок виклику»

Склад команди 3 особи (2 чоловіка та 1 жінка)

– чоловіки «Вільна піраміда»

– жінки «Американський Pool&Ball»

17-20 березня –

чемпіонат з волейболу «KYIV SPARTAK OPEN»

MASTERS: Фармак, КНТЕУ, НУБІП, НАНУ, Освіта, КМППОЗ, Vodafone

PUBLIC HEALTH: Київтеплоенерго, Укрзалізниця, Fozzy Bears, Київський метрополітен, ККПК

BEAUTY: УКРІНТЕРІНВЕСТ, ДРАЙВ, НМУ імені О. О. Богомольця, ККПК

19 березня –

чемпіонат м. Києва з плавання «МІСТЕР БАТЕРФЛЯЙ»

– чоловіки: 50 м – вільний стиль; 100 м – комплексом

– жінки: 50 м – вільний стиль; 50 м – батерфляй

– естафета змішана 4x25 м – вільний стиль

З питань участі у змаганнях звертатись до Задорожного Миколи Семеновича за номером тел. (067) 405-86-80

XV MEMORIAL VOLODIMIRA BAZHENKOVA

Новий рік розпочався традиційними змаганнями чемпіонату м. Києва з футзалу серед підприємств, організацій і державних установ.

Турнір проходив в Олімпійському коледжі імені Івана Піддубного у лізі MASTERS і новачків ліги PUBLIC HEALTH, в яких нема досвіду участі в турнірах, але вони мають величезне бажання відчувати дух змагань, систематично займатися футзалом і отримувати від гри максимальне задоволення.

Чемпіонат з футзалу відкрив 11-й сезон Київської міської спартакиади «Здоровий киянин», що традиційно проходить під патронатом Київської міської державної адміністрації і Київської організації ФСТ «Спартак». Спортивний захід присвячено пам'яті заслуженого тренера України Володимира Баженкова. Одинадцять найкращих футбольних команд Києва взяли участь у турнірі, тому кожна хвилина спортивних баталій була сповнена запеклої і безкомпромісної боротьби за перемогу у турнірі.

Київську міську профспілку працівників охорони здоров'я у лізі PUBLIC HEALTH FUTZAL PH представляли команди Національного медичного університету імені О. О. Богомольця, Клінічної лікарні «Феофанія» ДУС, які зайняли 4 місце і отримали приз за волю до перемоги, КНП «Центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф міста Києва» ВО КМР (КМДА) – посіла 5 місце.

У лізі MASTERS FUTZAL 2 місце зайняла збірна лікарів

м. Києва Kyiv city Health Workers' Union.

П'ять років поспіль долучаються до престижного столичного турніру футболісти НМУ імені О. О. Богомольця, здобуваючи призові місця. Так само і цього року збірна НМУ з футболу, яку тренує старший викладач кафедри фізичного виховання і здоров'я В.П. Зіва, доклала чимало зусиль, щоб не втратити завойовані позиції. У команді грають як досвідчені футболісти, такі як капітан Максим Машевський, так і дебютанти. Серед них першокурсник медико-психологічного факультету, наш голкіпер, Іван Ткаченко, воротар не лише показав грамотну гру на воротах, а й на полі, особисто забивши гол суперникові. У результаті футболісти НМУ отримали бронзові медалі, посівши третю сходинку футбольного турніру.

Порядували нас і спортсменки хореографічної групи «Медікал чірлідінг-тім». Вихованки доцента Л. М. Пустолякової продемонстрували яскраве дійство і взяли участь у нагородженні переможців футбольного чемпіонату. Один із організаторів турніру, представник Київської місь-

кої профспілки працівників охорони здоров'я, старший викладач кафедри М. С. Задорожний звернув увагу на високий спортивний рівень футбольної команди НМУ і запевнив, що у нашій збірній є значні шанси стати переможцями у наступних змаганнях.

ПІДВЕДЕНО ПІДСУМКИ 2021 РОКУ

Медичні працівники активно брали участь у спортивних змаганнях, Найактивніші учасники: команди Національного медичного університету імені О. О. Богомольця, КНП «Центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф» ви-

конавчого органу Київської міської ради (КМДА), КНП «Київська міська клінічна лікарня № 6» виконавчого органу Київської міської ради (КМДА), Комунального підприємства «Фармація», ДУ «Національний науковий центр кардіології ім. Н. Д.

Стражеска НАМН України», Національного інституту раку, фахових медичних коледжів.

Збірна команда профспілки показала найкращі результати з різних видів спорту спартакиади «Здоровий киянин 2021» і зайняла друге командне місце.

Редакція не завжди поділяє думки авторів публікацій. За достовірність фактів і цифр відповідальність несе автор

Засновник
Київська міська профспілка працівників охорони здоров'я

Свідоцтво про реєстрацію
№ 0269 – 99 П.С.
від 17.12.1999 р.

Головний редактор
С. А. Кубанський

Редакційна колегія:
І. Дегрик,
В. Левицький,
А. Мартинюк

✉ **Адреса редакції:**
01033, Київ-33, вул. Тарасівська, 6а, к. 1
(044) 288-14-29, 288-07-24
☎ (044) 235-10-30
факс
e-mail kmpoz@ukr.net
www.kmpoz.org

Віддруковано:
Замовлення №
тираж 2000 прим.